Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 200 | Łódź, Niedziela, 26 sierpnia 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, טו אלול תרצ״ד | № 200

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ערב מלחמה אויף מזרח

יאפאן קאנצענטרירט מיליטער. — געהיימער אפמאך צווישען ענגלאנד און יאפאן. — אינטערווענץ פון די גרויסע מלוכות

יאפאן האט נאך נישט געענטפערט אויף דער סאוויעטישער נאטע

לאנדאן, 25 (ספ. טעל.)

פון שאנכיי איז מען מודיע: לויט די ידיעות פון נישט אפיציעלע קוועלען, קאנצענטרירט יאפאן דעם קריגס-פלאט אין פארט דאירען. עס שטעהען דארט 30 יאפאנישע קריגס-שיפען גרייט יעדע מינוט ארויסצופאהרען. גלייכצייטיג זאל דאס יאפאנישע קריגס-מיניסטעריום האבען ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג ארויסצושיקען קיין כארבין א לופט-עסקאדרע פון 50 באמבע-עראפלאנען.

היינט איז אין שאנכיי זיך פונאנדערגעגאנגען נאך נישט בעשטעטיגטע קלאנגען, אז אן אמעריקאנער קרייצער און 2 טארפעדא-שיפען האבען פלוצלינג בעקומען א בעפעהל ארויסצופאהרען פון סינגאפור קיין ציירען.

* * *

לאנדאן, 25 (ספ. טעל.)

די רעגירונג אין ניי-זעלאנד, רעכענדיג זיך מיט דער פערשארפטער לאגע אויפ'ן ווייטען מזרח האט בעשלאסען צו פערטאפלען די הוצאות אויף לאנד-פערטיידיגונג. די צוגאב-קרעדיטען וועלען ארויסגעגעבען ווערען הויפטזעכליך אויפ'ן לופט-פלאט.

* * *

לאנדאן, 25 (ספ. טעל.)

די ענגלישע פרעסע ווידמעט פיל אויפמערקזאמקייט די קלאנגען וועגען א געהיימען אפמאך צווישען ענגלאנד און יאפאן, נישט געקוקט אויף די קאטעגארישע הכחשות פון די ענגלישע און יאפאנישע אפיציעלע קרייזען, האלטען זיך די קלאנגען ווייטער עקשנות'דיג אין די דיפלאמאטישע קרייזען פון טאקיא. לויט די איבערדערמאנטע קלאנגען, זאל ענגלאנד זיך האבען פערפליכטעט איבערצולאזען יאפאן פרייע הענט אין דרום-כינע, דערפאר וועט יאפאן זיך נישט אנטקעגענשטעלען די ענגלישע איינפלוסען אין מיטעל-אזיען.

וואשינגטאן, 25 (ספ. טעל.)

די סאוויעטישע רעגירונג בעמיהט זיך איצט שטארק אויסצוגלייכען די מיינונגס-פערשידענהייטען צווישען זיך און אמעריקע אין דער פראגע פון די פאר-מלחמה'דיגע חובות: זי וויל אויף אזא אופן ענדגילטיג פריי מאכען דעם וועג פאר די אונטערהאנדלונגען וועגען קרעדיטען פאר'ן ראטען-פערבאנד.

דער סאוויעטישער אמבאסאדאר טראיאנאווסקי האט נעכטען בעזוכט דעם מיניסטארען-אמט און דערקלערט, אז ער האט בעקומען פון מאסקווע נייע אינסטרוקציעס, וועלכע ער וועט פארשטעלען שריפטליך פרייטאג דעם 24 ה. ח.

יאפאן וועט ענטפערען די סאוויעטען

טאקיא, 25 (ספ. טעל.)

דער שארפער טאן פון דער סאוויעטישער פראטעסט-נאטע האט אין די יאפאנישע פאליטישע קרייזען און אין דער גאנצער פרעסע געמאכט א גרויסען רושם. אין טאקיא האט מען זיך נישט געריכט אויף אזא שארפען ארויסטריט פון די סאוויעטען.

פון דער סאוויעטישער נאטע דרינגט די פרעסע ארויס, אז די סאוויעטען האבען אגרעסיווע כוונות און פאדערט, אז די רעגירונג זאל ווי געהעריג ענטפערן, מ'האלט טאקע, אז דער יאפאנישער ענטפער וועט זיין א שארפער.

לאנדאן, 25 (ספ. טעל.)

„מארנינג פאסט" האלט, אז די סאוויעטישע רעגירונג וויל אריינטרעטען אין דער פעלקער-ליגע, כדי אריינצוציהען די מערב-מלוכות אין איהר קאנפליקט מיט יאפאן. די צייטונג האלט, אז די מיטגלידער פון דער פעלקער-ליגע וועלען זיך נישט לאזען נארען דורך דער סאוויעטישער דיפלאמאטיע.

נאר א אינטערווענץ פון די מלוכות קען העלפען

פאריז, 25 (ספ. טעל.)

לויט דער מיינונג פון די היגע פאליטישע קרייזען קען אפהאלטען פון א סאוויעטיש-יאפאנישען קאנפליקט נאר א אינטערווענץ פון די גרויסע מלוכות, וועלכע האבען זייערע אינטערעסען אויפ'ן ווייטען מזרח. אין דערזעלבער קוועלע האלט מען, אז די שארפע נאטע, וועלכע איז ארויסגעשיקט געווארען פון מאסקווע קיין טאקיא וועט ארויסרופען א גרויסע רעאקציע אין יאפאן.

אנטי-יאפאנישע פעראָרדנונגען אין אמעריקא

טאקיא, 25. (ספ. טעל.)

די גאנצע יאפאנישע פרעסע רעדט ארום די פראגע פון די יאפאנישע קאלאניסטען וועלכע זענען ארויסגעשיקט געווארען פון שטאט אריזאנא. די פרעסע פאדערט אז די אויסווייזונגען זאלען אפגעשטעלט ווערען און ס'זאל פערזיכערט ווערען דאס לעבען און פערמעגען פון די יאפאנער. די יאפאנישע אמבאסאדע אין וואשינגטאן האט שוין אפגעגעבען וועגען דעם א פראטעסט דעם אמעריקאנער אויסערן-מיניסטעריום.

מאניפעסטאציעס אין פאריז

פאריז, 25. (ספ. טעל.

די סאציאליסטישע און קאמוניסטישע פארטייען אין פערשטענדיגונג פון דער „געזעלשאפט פריינד פון ראטען-פערבאנד" האט איינגעארדענט א מאניפעסטאציע געגען דער יאפאנישער אקציע אויפ'ן ווייטען מזרח, אין דער מאניפעסטאציע האבען אנטיילגענומען צעהן טויזענד פערזאן. צו לייכטע אינצידענטען מיט דער פאליציי איז געקומען אין דער אונטערערדישער באהן. 1 פאליציאנט און עטליכע מאניפעסטאנטען זענען פערוואונדעט געווארען.

יא מלחמה, צי נישט מלחמה

טאקיא, 25. (ספ. טעל.)

דער יאפאנישער פינאנץ-מיניסטער האט אין א געשפרעך מיט א צייטונגס-מיטארבייטער ערקלערט: א יאפאניש-סאוויעטישע אדער א יאפאניש-אמעריקאנישע מלחמה איז א זאך וועגען וועלכער מען טראכט אפילו נישט.

גרויסע באהן-קאטאסטראפע אין מאנדזשוריען

מוקדען, 25. (ספ. טעל.)

בעת א באהן-קאטאסטראפע הינטער אימיאנפא זענען אומגעקומען 21 מענשען, 53 שווער פערוואונדעט.

די צייטונגען שרייבען אז אין דער דאזיגער קאטאסטראפע זענען שולדיג די סאוויעטען.

אונזערע חשובע פריינד

ה' אלעקסאנדער יאעל און פרוי

צו דער חתונה פון זייער ליבען זוהן

דאקטאר קאראל יאעל

מיט פרל. אירענא באסאק

ווינשען מיר פיל גליק און דעם יונגען פאר א גליקליכע צוקונפט

מרדכי חיים רומקאווסקי און פרוי

W związku ze stwierdzeniem faktów kradzieży liczników u naszych abonentów, ponownie prosimy PP. Odbiorców energji elektrycznej, a w szczególności osoby mające dozór nad mieszkaniami i domami, **o bezwzględnie niedopuszczania do liczników, ograniczników i innych przyrządów, zainstalowanych przez Elektrownię, osób niezaopatrzonych w legitymację służbową** koloru amarantowego z fotografją okaziciela i podpisem Dyrekcji Elektrowni.

W wypadku stwierdzenia, że do PP. Odbiorców zgłaszają się osoby do tego nieupoważnione, uprasza się o natychmiastowe zawiadomienie biura Elektrowni przez telefon Nr, 134-31.

Jednocześnie zwracamy uwagę PP. Odbiorców energji elektrycznej, że, zgodnie z § 2 warunków dostawy prądu z Elektrowni Łódzkiej, odbiorca energji elektrycznej odpowiada za przyrządy ustawione dla jego instalacji.

Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna.

Dr. med.
Leon Familier
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
6.שערפיעז 37 (בענעדיקטא)
נעהמט אן פון 5–7 נאכמ.

Dr. med.
I. FAJWLEWICZ
צוריקגעקעהרט
Śródmiejska 16.
Telefon 117-61.

קאלאניאל-הענדלער-פעראיין
20 שרודמיעסקא 20
היינט זונטאג, דעם 26/8, 7 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר אין אייגענעם לאקאל א אויסערארדענטליכע
גענעראל-פערזאמלונג
וועגן ענדערן די סטאטוטען פון פעראיין
מיטגלידער ערשיינט מאסענוויי.
די פערוואלטונג

די פריוואטע
7-קלאסיגע מענער פאלקס-שולע
„Nauka i Wychowanie"
פון לעהרער-קאאפעראטיוו אין לאדז
מאכט בעקאנט, אז די ווייטערדיגע איינשרייבונגען נעהמט אן די קאנצעלאריע אויף פילסודסקיעגא 62 (געוועזענער לאקאל פון גימנאזיום „וויעדזא") יעדען טאג פון 10–1 און 5–8. — טעל. 245-97.
עס ווערט בעלערנט לויט די נייעסטע פעדאגאגישע דערגרייכונגען יודישע למודים אין א ברייטען מאסשטאב. ביי דער שול איז טעטיג א מוסטערהאפטע פרעבעל-שול.
דער לייטער ע. גאלדשמיד.

הוי נפלה עטרת ראשינו!
נדהמים ונדכאים הרנו מודיעים ע״ד האסון הגדול שקרנו במות ראש משפחתנו האיש הדגול מרבבה, מזקני חסידא ופרישא קוזיניץ ופיסצנא נ. ע.
אהרן ב״ר אברהם ז״ל ווייצנער
(הנקרא אהרן זשיראַרדאווער)
בשנת השבעים וארבע לימי חייו
ההלויה תהי׳ היום, ביום א׳, ט״ו אלול בשעה 1 ממעונו רחוב פומורסקה 24
המודיעים בלב נשבר:
בנותיו, חתניו, אחיו, אחותו, נכדיו וכל משפחתו.

אין דער בעוואוסטער 7-קל. שולע פון
ש. זשעלאנקא
פילסודסקיעגא 70 (ווטכאדניא) פראנט, 1 שטאק
ווערען אנגענומען שילער פון 5½ יאהר אן. אין דער שולע ווערט געלערנט א הויך אלגעמיינע למודים לויט'ן רעגירונגס-פראגראם אלע יודישע למודים אין גרויסען מאסשטאב. א גרויס געוויכט ווערט געלייגט אויף דער העברעאישער שפראך. אין דער V און VI קלאס וועט אויך געלערנט ווערען די ענגלישע שפראך. דאס פערסאנאל בעשטעהט פון ערשטקלאסיגע פעדאגאגישע קרעפטען איינשרייבונגען פון 10—2 און פון 3—8.
צוליב דעם קריזיס זענען די פרייזען מעסיגע.

הזכרה!
היינט, זונטאג, ד. 26 אויגוסט 1934, 12 א זייגער בייטאג קומט פאר אויפן בית החיים א הזכרה און די ענטהילונג פון א מצבה פון אונזער אונפערגעסליכער מוטער
ני״ע
ביילא לעששינסקא
צו וועלכע עס לאדען איין קרובים פריינד און בעקאנטע.
די טיפטרויערנדע קינדער

די ליטווישע רעגירונג פערטיידיגט זיך

ווידער אנטיסעמיטישע אונרוהען אין א ליטוויש שטעטעל

ק א ו נ ע (יט"א) נאך די לעצטע אנטיסעמיטישע עקסצעסן אין עטליכע ליטווישע שטעט, האט היינט א גרופע פון אנ'ערך 60 יוגענדליכע ליטווינער אויסגעפיהרט אנ'אנפאל אויפ'ן לאקאל פון „החלוץ“ אין דער שטאט קורשאני. מעהרערע חלוצים זענען צושלאגען געווארען. איינער פון די חלוצים, וועלכער איז אליין פערוואונדעט געווארען דורך די אנפאלער איז אבער נישט געקוקט דערויף ארעסטירט געווארען, צוזאמען מיט עטליכע אנפאלער. דעם פערוואונדעטען חלוץ ווארפט די מאכט פאר, אז ער האט פראוואצירט די עקסצעסן.

יודישע פיהרער אין קאוונע האבען היינט אינטערווענירט ביי דער רעגירונג וועגען מאכען א סוף צו די עקסצעסן, וועלכע האבען אנגענומען א דראהענדען כאראקטער. דער אינערן-מיניסטער האט צוגעזאגט אנצונעמען מיטלען נישט צו דערלאזען צו ווייטערע ארויסטרעטונגען.

ל א נ ד א ן (יט"א) דאס צענטראל-ביורא פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור אין לאנדאן האט זיך היינט געווענדעט מיט א טעלעגראפישע אנפראגע צו דער ליטווישער רעגירונג וועגען די אנטיסעמיטישע אונרוהען אין ליטא און וועגען די שריט, וואס די רעגירונג האט בדעה אנצונעמען כדי נישט דערלאזען צו זייער איבערחזרונג.

אויף דער אנפראגע איז אנגעקומען פון דער ליטווישער רעגירונג פאלגענדער טעלעגראפישער ענטפער:

די ליטווישע רעגירונג איז ענטשלאסען אנצונעמען אלע מיטלען כדי צו פערמיידען די איבערחזרונג פון אזעלכע בעדויערענסווערט אינצידענטען, ווי די, וואס זענען פארגעקומען אין שאוועל. די רעגירונג שטעלט פעסט, אז צוליב די שאוולער געשעהענישען זענען 5 אנטיסעמיטען שוין פערמשפט געווארען יעדער צו איין חודש ארעסט, עס זענען אבער אויך פערמשפט געווארען עטליכע יודען צו 10 ביז 15 טעג ארעסט דערפאר, וואס מען האט ביי זיי געפונען געוועהר.

די אנטיסעמיטישע עקסצעסן — ווערט לסוף געזאגט אין דער דעפעשע פון דער ליטווישער רעגירונג צו דער יט"א — זענען אין אויסלאנד פארגעשטעלט געווארען אויף אנ'איבערגעטריבענעם אופן, און געשעהען איז דאס מחמת דער שולד פון קרייזען, וואס זענען פאראינטערעסירט צו שטערען די טראדיציאנעל-פריינדליכע בעציהונגען, וואס הערשען צווישען ליטווינער און יודען.

DR. DED. H. LUBICZ

פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32

עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אוועגד און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל.

מלחמה העגנט אין דער לופט

זאגט מוסאליני אין א גרויסער רעדע

ר ו י ם, 25 (ספ. טעל.)

נאכ'ן פערענדיגען די מאנעווערס האט מוסאליני געהאלטען א גרויסע רעדע, אין וועלכער ער האט צווישען אנדערען געזאגט: קיינער אין אייראפא וויל נישט קיין מלחמה, אבער די מלחמה העגנט אין דער לופט און קען אויסברעכען יעדע רגע.

די לאגע איז גלייך צו דער לאגע פון יולי 1914. ווען נישט די שטעלונג פון איטאליען וואלט שוין אין חודש יולי געקומען צו קאמפליקאציעס, וועלכע מ'וואלט געקענט לעזען נאר מיט דער הילף פון הארמאטען.

מאסען-ארעסטען און אבלאוועס אין דייטשלאנד

ל א נ ד א ן, 25 (יט"א טעלעגראפיש)

„דיילי הערעלד“ טיילט מיט, אז אין בערלין און אין פיל אנדערע שטעט זענען פארגעקומען מאסען ארעסטען. פאליציי האט געמאכט אבלאוועס אין די קאפעען און אנדערע לאקאלען.

די ארעסטען שטעהען אין צוזאמענהאנג מיט דעם שטארקען וואוקס פון דער אפאזיציע.

בערלינער פאליציי לייקענט

ב ע ר ל י ן, 25 (יט"א טעלעגראפיש)

דער בערלינער פאליציי שעף לייקענט אפ די ידיעות וועגען מאסען-ארעסטען. ארעסטירט זענען געווארען בלויז קאמוניסטען.

פראנצויזישע פרעסע ברענגט „סענסאציעס“

וועגען א פויליש-דייטשען אפמאך

פ א ר י ז, 25 (ספ. טעל.)

לעצטענס בעווייזען זיך אין דער פראנצויזישער פרעסע ידיעות וועגען דער פוילישער פאליטיק און וועגען די פויליש-פראנצויזישע בעציהונגען, די דאזיגע ידיעות האבען קיין שום זין נישט.

אזוי שרייבט „עקא דע פארי“ אז צווישען פוילען און דייטשלאנד זאלען געשלאסען ווערען א ווירטשאפטליכען אפמאך וועגען עקספארט און אימפארט פון ביידע לענדער. אין דעם דאזיגען אפמאך, שרייבט די צייטונג, זאל זיך פוילען פערפליכטען אין פאל פון א מלחמה צו פערזעהען דייטשלאנד מיט לעבענסמיטעל און רויה-שטאף.

ס'פערשטעהט זיך, אז די דאזיגע ידיעה איז אויסגעזויגען פון פינגער, ווייל דאס פוילישע אויסערן-מיניסטעריום לייקענט זי קאטעגאריש אפ.

בית-המדרש חבורה ש"ס,

ציגעל-גאס 24.

צו ימים-נוראים איז נאך פערהאן א בעשרענקטע צאהל פרייע בעקוועהמע פלעצער צו ביליגע פרייזען.

גייע חזנים זענען אנגאזשירט געווארען. מוספים וועט דאווענען ה ש"ץ המפורסם ה' זילבערפעניג.

בעזארגט אייך בעצייטענס מיט א פלאץ! אהן אנ'איינטריטס-קארטע וועט היי-יאהר קיינער, סיי מענער, סיי פרויען, נישט אריינגעלאזען ווערען.

די פערוואלטונג איז טעטיג יעדען טאג פון 8–10 פריה און פון 6–10 אוו.

די פערוואלטונג. 3513

וויכטיג נייעס

פאר לאנג-געקליידעטע בעפעלקערונג!

איהר דארפט שוין נישט טראגען קיין סטאנדייט-מלבושים דען איך דער געוועזענער געשעפטס-אנפיהרער פון דער בעוואוסטער פירמע ה. מענדראווסקי האט צוליב זיין אפרייזע נאך ארץ-ישראל עראפענט א געשעפט פון

יודישע לאנגע מלבושים

מיט גוטע בעשטעלטע ארבייט און גאראנטירטע צופרידענהייט אויך פאר נישט טייערע פרייזען ווי סטאנדייטער איך בעזיץ שטענדיג אויף לאגער אלערליי יודישע מלבושים אויך נאנצע אויסשטייערס פאר התנים — אויף פערלאנג ווערט אויסגעפערטיגט אין פערלויף פון 24 שעה. געדענקט די אדרעס:

אביגדור ווארטסקי, לאדז

פולנאצנא 5 אין הויף. סאלידע בעדינונג

וויכטיג פאר עלעגאנט געקליידעטע! אין מיין געשעפט ווערט איסגעפערטיגט מלבושים לויט די נייעסטע פאסאנען.

Dr. F. KLOZENBERG

ספעציאליסט פאר נערוועז-קראנקהייטן

צוריקגעקעהרט

Narutowicza 37 tel. 105-53

Dr. med.

Ignacy Grynberg

ספעציאליסט פאר אינערליכע קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

CEGIELNIANA 17, tel. 174-15.

Dr

Wajnberg

ספעצ. פון לונגע, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145 טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אוו.

פאר שאכטעל-מאכער, ליגירער, בוכבינדער און דרוקערייען!

רעפעראטורען פון מעטאלענע פערשידענע מאשינען - טיילען און שווייסונגען

פיהרט אויס ביליג

J. REDER, Łódź

11/13 קאנסטאנטינער 11/13

(רוג זאכאדניא)

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום

מ. שאץ

לאדז, פעטריקאווער 37.

פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, אא.

לעכער אויף דער מאשין

ווערען אנגענומען אויסצונייען ביי

ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

Dr.

MANDELSOWA

powróciła

Tel. 122-02.

Dr. med.

Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטען

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

נעהמט אן פון 2–3 און פון 6–8 אוו.

Lek. dentysta

St. Gelberg

זאוואדזקא 14, טעל. 108-33

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 10–2 און פון 4–7 אוו

אויערן, נאז און האלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטארישעס פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86

נעמט אן פון 8–11 מיטאג און פון 5–9 אוונט

זונטאג פון 10–1 בייטאג.

בעזונדערע אנשטאלט פון געשלעכטס-טייל.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן

וויכטיג פאר דאמען

נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגען מאכט די עלטעסטע

הי טען?

אויף גאנץ נייע און אויך נייע היטען צו

געדענקט די אדרעס 3.50

Modystka „TOLA“

23 Zawadzka 23

PRYWATNE KURSY HANDLOWE

I. MANTINBANDA

w Łodzi, ul. Przejazd Nr. 12.

Telefon 157-91.

Wykłady na Kursach (Rocznych i Półrocznych rozpoczną się 3 września 1934 roku ogólną zbiórką wszystkich grup o godzinie 7-ej wiecz.

Zapisy przyjmuje już Kancelarja kursów codziennie od 11–1 pp. i od 4–8 wiecz.

Kierownik kursów

I. MANTINBAND

Dr. med.

M. Maślanka

ספעצ. פאר נערווען און פסיכישע קראנקה.

צוריקגעקעהרט

פיעטריקאווער 120

טעל. 147-72

נעמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

דער בעקאנטער אין לאדז

קירזשנער-אנשטאלט

ה. וואסערמאן

איז געווארען איבערגעטראגען פון פיעטריקאווער 42 אויף

פיעטריקאווער 107

רעכטע אפיצינע 2-טער שטאק.

נעמט אן בעשטעלונגען צו ביליגע פרייזן.

Komunikat.

Jako wyłączni przedstawiciele Warszawskiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych, Spółka Akcyjna, niniejszym podajemy do publicznej wiadomości, iż następujące składy pobierają węgiel opałowy z kopalń

„KAZIMIERZ“ i „JULJUSZ“

na stacji Łódź—Fabryczna:
„Koncern“, ul. Przejazd 90
„Karbomin“, ul. Węglowa 5
H. M. Lieberman, ul. Węglowa 7
S. Szczygielski, ul. Węglowa 9
A. O. Teschich, ul. Kilińskiego 68
W. Wroński, ul. Nowo-Południowa 7.

na stacji Łódź—Widzew: E. Neugebauer, ul. Rokicińska 28, plac Nr. 3

na stacji Karolew: G. Lissner S-cy, ul. Łaska 5.

na stacji Chojny:
Bracia Engel, ul. Rzgowska 121
L. Frajdenrajch „ „ 124
R. Lasoń „ „ 108
Z. Każmierczak, ul. Mazarska 7
J. Mieszczyński, ul. Rzgowska 129
H. Neuman, ul. Podgórna 19/21
St. Sniady, ul. Rzgowska 128
A. Szulc, ul. Śląska 2
Wysocki i Lipski, ul. Śląska 10
J. Zaborowski' ul. Rzgowska 127.

Wszelkie pozostałe nie wymienione w wyżej podanym spisie firmy, reklamujące swój węgiel za „KAZIMIERZ“ i „JULJUSZ“ należy traktować, jako celowo wprowadzające w błąd swoich odbiorców.

DOM AGENTUROWO-HANDLOWY

GLASS i S-ka

Biuro ul. Żeromskiego Nr. 100, tel. 122-18, 159-60
Składy własne ul. Węglowa 14, tel. 184-18.

מודעה. ברוך-קראנקע! קריפעל!

ליידענדע אויף פערשידענע ביין-פערקריפונגען פון גוף (הויקערס)!

אין לאדז ווילט צום ערשטען מאל דער אמת'ער וועלט-בערימטער ספעציאליסט

Ortoped Natan Rapaport

פון ווין מיט 30-יעהריגער פראקטיק און נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אוונט

אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23

(פריהער ווסכאדניא 23) טעל. 231-89

ברוך-ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערן אהן בלוטיגע אפעראציעס ראטעווט אייער געזונד כל-זמן ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ'קען בראנדיג ווערען. א הילף און א רפואה! דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס-ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען נאך דעם סיסטעם פון פראפעסאר ד"ר האפפא, ד"ר העססינג און קאללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).

פאר דאמען נאך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.

ביים ארפלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד.

געדענקט די אדרעס:

ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.

נייע ליידונג פון יוד. וועלט-קאנפערענץ

געוועהלט געווארן צוויי עקזעקוטיוועס — אן׳ענגע און א ברייטע

ג ע נ ף, 25 (יט״א טעלעגראפיש)

די נייע ליידונג פון דער יוד. וועלט-קאנפערענץ בעשטעהט פון 2 עקזעקוטיוועס: אן׳ענגע עקזעקוטיווע און א ברייטע עקזעקוטיווע. אין דער ענגער עקזעקוטיווע איז פון פוילען אריין דעפ. ראזמארין. אין דער ברייטער עקזעקוטיווע זענען פון פוילען אריין: ד״ר גאטליב, שיפער, רעד. וואלקאוויטש, ראפאל שערעשעווסקי שווארצבארד און הרב רובינשטיין פון ווילנע. אין דער עקזעקוטיווע זענען אריין: שלום אש, יצחק גרינבוים מאיר דיזענהאף א. אנד.

פארן אמעריק. יוד. קאנגרעס איז אין דער עקזעקוטיווע רעזערווירט געווארן 10 ערטער.

איז אקטאבער ה. י. — יודישע וועלט-קאנפערענץ פאר פראגן פון אנטי-דייטשען באיקאט

ז ש ע נ ע ו ו ע (יט״א) די באיקאט-קאמיסיע פון דער יודישער וועלט-קאנפערענץ האט בעשלאסען צונויפצורופען אויף דעם 6-טען אקטאבער ה. י. א וועלט-קאנפערענץ פאר באיקאט-פראגען. די קאנפערענץ וועט פארקומען אין לאנדאן. אין דער קאנפערענץ וועט זיך בעטייליגען אדוו. סעמיועל אונטערמייער, דער פיהרער פון דער אנטי-דייטשער באיקאט-בעוועגונג אין אמעריקא.

דער אינטערעס אין היטלער-לאנד

מיט דער יודישער וועלט-קאנפערענץ אין גענף

ב ע ר ל י ן, 25 (ספ. טעל.)

„דיפלאמאטיש פאליטישע קארעספאנדענץ" בעשעפטיגט זיך שטארק מיט דער יודישער וועלט קאנפערענץ אין גענף. די „קארעספאנדענץ" שרייבט אז אויף דער קאנפערענץ האט געהערשט די מורא אז די דייטשע אנטי-יודישע אקציע זאל זיך נישט אריבערווארפען אויף אנדערע לענדער. די דאזיגע מורא איז די הויפט-סבה וואס די יודען בעשעפטיגען זיך אזוי שטארק מיט דער ענטוויקלונג פון די געשעהענישען אין דייטשלאנד און איז אויך די סיבה פון קאמף געגען דעם, וואס די דייטשע יודן הויבען זיך אן צוצופאסען צום פאקטישן צושטאנד.

די „קארעספאנדענץ" האלט אויך, אז דער באיקאט געגען דייטשלאנד ברענגט אויך שאדען די יודען גופא.

ליגע צו בעקעמפען דעם אנטיסעמיטיזם

בעשולדיגט די אדמיניסטראציע צוליב׳ן פאגראם איז אלזשיר

פ א ר י ז. (יט״א). אויף א פראטעסט־מיטינג געגען דעם אלזשיר־פאגראם געררופען דורך דער „ליגע צו בעקעמפען דעם אנטיסעמיטיזם", זענען ארויסגערוקט געווארן שווערע פאָרוואורפען געגען מאכט־ארגאנען אין אלזשיר, דעם פאריזער אויפן מיטינג האט געפיהרט בערנארד לעקאש, וועלכער האט צוו. אנד. געשטעלט אויפן אדרעס פון דער אלזשיר־אדמיניסטראציע פאלגענדע פראגען:

צי איז אמת, אז בעת דעם פאגראם אין קאנסטאנטין איז דער אָרטיגער מיליטערישער גארניזאן געווען אפגעשלאסען דערפאר, וואס דער זאָאוען־רעגימענט האט זיך געוואלט איינשטעלען פאר די יודען? פארוואס האט די ציווילע מאכט זיך אפגעזאגט רופען מיליטער צו שיצען די בעפאלענע יודען? פארוואס איז נישט פערבאטען געווארן די חוצפהדיגע אנטיסעמיטישע פראפאגאנדע? פאר וואס זענען ביז איצט נישט בעזייטיגט געווארען די בעאמטע, וואס צוליב זייער לייכטזין איז געקומען צום פאגראם?

די רעדנער אויפן מיטינג האבען געפאדערט די רעזיגנאציע פון אלזשירער גענעראל־גובערנאטאר קארד און פון קאנסטאנטינער בירגערמייסטער מארינא, א גוו. אנטי־דרייפוסאר.

אין מיטינג האבען זיך בעטייליגט אן ערך צוויי טויזענד מאן, אלס הויפט־רעדנער איז ארויס געטרעטען דער סאציאליסטישער דעפוטאט פעיען.

אין דער אנגענומענער רעזאלוציע ווערט געפאדערט צו בעשטראפען און צוריקרופען פון זייערע אמטען די אדמיניסטראטיווע בעאמטע, וואס זענען פעראנטווארטליך פארן פאגראם.

די „ליגע צו בעקעמפען דעם אנטיסעמיטיזם" האט אויך פעראפענטליכט אן׳אפענעם בריף צו דער רעגירונג וועלכע ווערט אנגעפרעגט פארוואס האבען זיך בעתן פאגראם אין קאנסטאנטין געפונען מחוץ דער שטאט די העכערע אדמיניסטראציע־בעאמטע, פארוואס זענען נישט ארויסגעשיקט געווארען תיכף קיין מיליטערישע קרעפטען צו אנטערדריקען די אונרוהען און פארוואס האט די צענזור אין אלזשיר נישט דערלאזען ארויסצושיקען דעפעשען, וואס האָ בען געגעבען א ריכטיג בילד פון פאגראם.

ט ו נ י ס, (יט״א). די יודישע פרעסע גרייפט אן זעהר שארף די מאכט־ארגאנען אין אלזשיר, צוליב זייער נאכלעסיגקייט ביים אונטערדריקען דעם פאגראם אין קאנסטאנטין, און פאדערט די בעשטראפונג פון די שולדיגע בעאמטע.

אמעריקאנער און ענגלישע באנקירען

טראכטען ווענען א הלואה פאר היטלער׳ן

ל א נ ד א ן, 25 (ספ. טעל.)

„דיילי עקספרעס" טיילט מיט אויס ניו־יארק, אז צווישען די אמעריקאנער און ענגלישע באנקען ווערען געפיהרט געהיימע אונטערהאנדלונגען וועגען געבען א הלואה היטלער׳ן. די אמעריקאנער באנקירען זאלען דערביי שטעלען פאלגענדע בעדינגונגען: 1) אויף צו פערזיכערען די נייע קרעדיטען זאל דייטשלאנד איינלעגען אלע דעפאזיטען, וועלכע זי פערמאגט אין אויסלאנד, 2) דייטשלאנד וועט אנהויבען צו צאהלען די הלואות, וועלכע זי האט בעקומען מיט 2 יאהר צוריק, 3) די איצטיגע קרעדיטען, יעדענפאלס א בעדייטענדער טייל פון זיי, זאל אויסגעצאהלט ווערען אין אמעריקא אויף איינצוקויפען רויה־שטאף, וועלכע איז פאר דייטשלאנד אזוי נויטיג.

אין ליטע הערשט רוה

יודישע בעפעלקערונג אין שאוועל לעבט נאך אלץ אין שרעק

ל א נ ד א ן, 25 (יט״א טעלעגראפיש).

די יט״א־צענטראלע האט זיך פערבינדען מיט אנגעזעהענע יודישע כלל־טוער אין קאוונע. די לעצטע האבען איבערגעגעבען, אז די רוה איז צוריקגעשטעלט, די רעגירונג האט פערזיכערט א יודישע דעלעגאציע, אז די אנטי־יודישע עקסצעסן וועלען זיך שוין מעהר נישט איבער׳חזר׳ן, מחמת ס׳זענען אנגענומען געווארען די שארפסטע זיכערקייטס מיטלען.

נישט קוקענדיג אבער אויף דער פערזיכערונג לעבט די יודישע בעפעלקערונג אין שאוועל נאך אלץ אין שרעק. אין די אוונט־שעה׳ן האבען יודען מורא זיך צו בעוויזען אין גאס.

אנגעשטרענגטע אטמאספער אין טוניס

ט ו נ י ס (יט״א) צוליב׳ן וואוקס פון דער אנטיסעמיטישער פראפאגאנדע אין פערשידענע שטעט פון פראנצויזישען טוניס האט די מאכט אנגענומען פארזיכטס־מיטלען, האלטענדיג אויפן נויטפאל אין גרייטקייט מיליטער און פאליציי. די אטמאספער איז אנ׳אנגעשטרענגטע.

נייער ענגלישער אמבאסאדאר איז ווארשא

ו א ר ש א 25 (טעלעפאניש)

דער איצטיגער ענגלישער אמבאסאדאר אין ווארשא, וועלכער איז שוין אויף זיין אמט זייט׳ן יאהר 1928 איז אפגערופען געווארען פון זיין אמט.

אויפ׳ן ארט פון איצטיגען אמבאסאדאר ווילליאם ערסקין וועט בעשטימט ווערען אלס אמבאסאדאר אין ווארשא האווארד ווילליאם קינערד, דער ביז־איצטיגער ענג. ישער געזאנדטער אין בערן.

ווייטערדיגע היטלערישע פראוואקאציעס איז עסטרייך

וויען. 25. (ספ. טעל.)

אין די בירגען פון לאנדבונד האט די פאליציי אדורכגעפיהרט א רעוויזיע. דער סעקרעטאר פון געוו. פארלאמענטארען קלוב פון לאנדבונד איז, באלדעם, ווי ער איז אויסגעפאדערט געווארען, בעגאנגען זעלבסטמארד.

„רייכספאסט" שרייבט, אז בעת דער רעוויזיע זענען געפונען געווארען בעווייזען, אז די אפאזיציע פון לאנדבונד אין פארלאמענט איז געגען דער ביי־ער עסטרייכישער קאנסטיטוציע און איז בעצאלט געווארען דורך דער נאציאנאל־סאציאליסטישער פארטיי אין מינכען. אין דעם איז קודם כל בעשולדיגט דער געוו. וויצע־קאנצלער ווינקלער, וועלכער איז אנטלאפען קיין טשעכאסלאוואקיי.

וויען. 25. (ספ. טעל.)

דאס מיליטערישע געריכט אין ליבץ האט פערמשפט 2 אנטיילנעהמער אין דעם יולי־אטענטאט אויף אייביגע טורמע. פיר ווייטערדיגע בעשולדיגטע זענען פערמשפט געווארען אויף 12 ביז 18 יאהר טורמע.

פערקלענערט דעם פראצענט אין פ. ק. א.

ווארשא, 25. (טעלעפאניש)

פון 1־טען סעפטעמבער פערקלענערט די פ. ק. א. די רעדיסקאנטא־פראצענט ביז 4 א האלב פראצענט יעהרליך.

לוויה פון וויקטאר יאקאבסאן

ז ש ע נ ע ו ו ע (יט״א) דער טויטער קערפער פון ד״ר וויקטאר יאקאבסאן ווערט געבראכט פון בערן קיין זשענעווע, וואו ער וועט אויך קומען צו קבורה אין הסכם מיט זיין לעצטען ווילען.

די לוויה פון ד״ר יאקאבסאן וועט פארקומען זונטאג, קיין זשענעווע וועט צו דער לוויה קומען בערל לאקער, וועלכער וועט זיין אין איהר בעטייליגט אין נאמען פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ.

ד״ר יאקאבסאן איז געקומען קיין בערן אויף א קורצען בעזוך און איז גאנץ אונגעריכט געשטארבען.

ערב דעם 11. ציוניסטישען צוזאמענפאהר

וואס ווערט היינט געעפענט איז ווארשא

פון אונזער ווארשאווער קארעספאנדענט

מ. עלבוים

אין די ציוניסטישע קרייזען האט מען זיך פיבערהאפט געגרייט צום „סיים פון די פוילישע ציוניסטען", — צום 11־טען ציוניסטישען לאנד־צוזאמענפאהר אין פוילען, וואס ווערט געעפענט אין ווארשא היינט זונטאג.

די וואהל־אגיטאציע צו דעם דאזיגען צוזאמענפאהר איז געווען זעהר א שטארקע און ליידענשאפטליכע. הגם עס האט זיך שוין אנגעזעהען אויף דער ציוניסטישער גאס די שלום־טענדענץ, אזוי, אז אלץ איז צוגעגאנגען אין א מעהר־איינגעהאלטענעם טאן. פרידליך, זאכליך.

מען ווייסט שוין, אז די שטארקסטע גרופע אויפן צוזאמענפאהר וועט זיין דער „פעראייניגטער ציוניסטישער בלאק", וואמענס פארשטעהער עס איז דעפ. ד״ר ראזענבלאט.

צום צוזאמענפאהר וועלען קומען קרוב 500 דעלעגאטען.

די ערעפנונגס־זיצונג קומט פאר זונטאג, האלב איינס בייטאג אין טעאטער „נאוואשטשי". די עפענונגס־רעדע וועט האלטען ד״ר יצחק שיפער. באלד אויף דער ערשטער זיצונג וועט דעפ. יצחק גרינבוים, וועלכער קומט ספעציעל פון ארץ־ישראל, האלטען א גרויסען רעפעראט וועגען דער איצטיגער לאגע אינם ציוניזם.

אויף די ווייטערדיגע פלענום־זיצונגען וועלען געהאלטען ווערען רעפעראטען פון: אדוו. מ. הארטגלאס („פאליטישע לאגע פון די יודען אין פוילען") און טרויער־רעדעס איבער די פערשטארבענע ציוניסטישע מנהיגים: ח. נ. ביאליק, ד״ר חיים ארלאזאראוו, לעא מאצקין און רעד. א. גאלדבערג.

מען זעהט פאר, אז אויפן צוזאמענפאהר וועט בעשלאסען ווערען צו פערגרעסערן דעם צוזאמענשטעל פונם ציוניסטישען צענטראל־קאמיטעט פון 15 אויף 24 פערזאן, אינם נייעם צ.ק. זאל זיין מעהר פערטרעטען די פראווינץ און עס זאלען אין איהם געוועהלט ווערען דער עיקר ציוניסטישע עסקנים, ווי: ראטמענער, קהלה־פרנסים, ד.ה. דער עיקר אזעלכע, וואס שטעהען אין דער טאג־טעגליכער ציוניסטישער און געזעלשאפטליכער ארבייט דער צ.ק. וועט פון זיך אויסוועהלען א פרעזידיום פון 7 פערזאן. די זיצונגען פון צ.ק. וועלען פארקומען רעגולער יעדען חודש; פון פרעזידיום — אין־אדער־צוויי מאל וועכענטליך; דער צוזאמענשטעל פון פארטיי־ראט וועט בלייבען ווי פריהער, 39 פערזאן.

מאנטאג אין דער פריה וועט זיך אנהויבען די גענעראל־דיסקוסיע, וואס וועט דויערען א גאנצען טאג. מאנטאג 6 אוונט וועט דער מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע פראפ. ז. בראדעצקי האלטען א פאליטישען רעפעראט. מאנטאג אוונט וועט קיין זיצונג פון צוזאמענפאהר נישט פארקומען; אין דעם אוונט וועלען זיך די דעלעגאטען בעטייליגען אין דער ביאליק־טרויער־אקאדעמיע אין קינא „ספלענדיד", מיט׳ן אנטייל פון יצחק גרינבוים און פראפ. בראדעצקי.

• • •

דינסטאג אין דער פריה וועט ד״ר י. שיפער רעפערירען וועגען ציוניסטישע פראפאגאנדע־ענינים, פרנס מ. קירשענבוים איבער ווירטשאפטליכע פראבלעמען אינ׳ם ארץ־ישראל־אויפבוי, אינזש. י. לאנדשטאק — האנדווערקער־ענינים.

די ווייטערדיגע רעפעראטען וועלען שוין געהאלטען ווערען אין די ספעציעלע קאמיסיעס. ה׳ קאמינער — וועגען עליה־פראבלעמען, א. ל. בלאך — ציוניסטישע קרנות, ש. ראזענהאק — קולטור־פראבלעמען, נ. אש — ארגאניזאציאנעלע ענינים און א רעפעראט וועגען יוגענד־פראבלעמען.

• • •

היינט ערב דער ערעפנונג פון דער קאנפערענץ וועט פארקומען א קאנפערענץ פון ציוניסטישע האנדווערקער, אין וועלכער עס וועלען זיך בעטייליגען די מיטגלידער פון צ. ק. אינזש. י. לאנדשטאק און אדוו. מ. פאלאקעוויטש און די פארשטעהער פון האנדווערקער־פארבאנד.

אויף דער פאר־קאנפערענץ וועט דעפ. גרינבוים אויך רעפערירען וועגען די עליה־פראבלעמען, וואס זענען נוגע די האנדווערקער.

• • •

עס וועט אויך פארקומען אין ווארשא די ערשטע לאנד־צוזאמענפאהר פון די ציוניסטישע האנדווערקער־חלוצים אין פוילען. עס וועט אנגעצייכענט ווערען א פלאן פאר דער ווייטערדיגער ארבייט און עס וועלען געוועהלט ווערען די לייטענדע קערפערשאפטען פון דער ציוניסטיש־חלוצישער האנדווערקער־ארגאניזאציע אין פוילען.

די רייצענדע
די שטיפערישע
די פיקאנטע
LILJANA HARVEY
אין דעם פילם, וועלכער האט ארויסגערופען ענטציקונג אין דער גאנצער וועלט א. ג.
„די פריילעכע זוזאנא"
אויף דער ערעפנונג פון
קינא
EUROPA
נארוטאוויטשא 20

לאדז, 26 אויגוסט 1934

„נייער פאָלקסבלאַט“

לאדז 26 אויגוסט 1934

קיין שום אפמאכען מיט'ן היטלעריזם!

יודישע וועלט-קאנפערענץ וועגן טראנספער-אפמאך

(קאָרעספאָנדענץ פון זשענעווע)

דער קולמינאַציאָנס-פונקט פון דער אַלוועלטליכער יודישער קאָנפערענץ אין זשענעווע איז זיכער געווען, ווען ד"ר גאָלדמאַן איינער פון די איניציאַטאָרען פון דער קאָנפערענץ און פון פאָרשטייענדיגען יודישען וועלט-קאָנגרעס, האָט אין טראַגישע שטריכען געשילדערט די לאַגע פון די יודען אין דער וועלט, אָפּשטעלענדיג זיך דער עיקר אויפן מצב פון די יודען אין דייטשלאַנד אונטער די רדיפות פון היטלעריזם.

דער רעדנער האָט דאָך געבראַכט אין ציפער וואָס ווירקט טראַגיש בלויז לויט איהר פערנעהם: זיבעציג טויזענד יודען זענען געוואָרען דאַכלאָז, געבליבען אָהן אַ היים, אָהן מיטלען אַ דאַנק די גרויזאַמע רדיפות פון היטלעריסטישען רעזשים, מיט רעכט האָט דער רעדנער דעריבער אונטערגעשטראָכען ביי דער פולער צושטימונג פון די פערזאַמעלטע און ביי דעם הסכם פון דעם יודענטום אין דער וועלט אַז וועגען וועלכען עס איז נישט קאָמפּראָמיס מיטן היטלעריזם קאָן נישט זיין קיין רייד. אַז עס קאָן נישט זיין קיין רייד וועגען אָפּשטעלען כאָטש אויף איין מינוט דעם האַרטנעקיגען קאַמף געגען דער היטלעריסטישער באַרבאַריע, וועלכע האָט אַלס ערשטען קרבן פון איהר מאַכטגיר געבראַנגט די יודען און לאָזט נישט אַרויס פון זיינע נעגעל דעם קרבן ביז צום הייטיגען טאָג. עס קאָן נישט זיין קיין רייד וועגען באַבלאָזען דעם קאַמף אויפן יודישען אָפּשביט כל זמן די יודען אַלס נאַציאָנאַלע מינדערהייט און יעדער יוד אַלס בירגער וועט נישט צוריקקריגען די רעכט, וועלכע זענען ביי איהם צוגערויבט געוואָרען.

דער רעדע פון ד"ר גאָלדמאַן, וועלכער האָט בעריהרט אַלע מאָדערנע וויכטיגע פראַגען פון יודענטום, אין וועלכער עס איז געשילדערט געוואָרען די בעציהונג פון אַלע טיילען אין דער וועלט צו די יודען און זייערע בוישען, ווידמעט די פרעסע פון אַלע לענדער די גרעסטע אויפמערקזאַמקייט. מען דאַרף דערביי בעמערקען אַז ביי די בעראַטונגען פון דער קאָנפערענץ זענען אַנוועזענד געווען די פאָרשטייער פון אַלע גרעסטע טעלעגראַפען-אַגענטורען און פון פון אַלע אָנגעזעהענסטע בלעטער אין דער וועלט, כדי צו אילוסטרירען דעם אינטערעס פון דער וועלט פרעסע צו דער קאָנפערענץ, איז כדאי צו ברענגען דעם פאַקט, אַז בלויז אין די ערשטע דריי טאָג פון דער קאָנפערענץ האָט דער פאָרשטייער פון דער גרויסער טעלעגראַפען-אַגענטור „יונייטעד פרעס“ געשיקט קיין אַמעריקע טעלעגראַמעס אין סכום פון פינף טויזענד ווערטער. בריטע בעריכטען וועגען גאַנג פון דער קאָנפערענץ ברענגט אויך די ענגלישע רייטער-אַגענטור. „טיימס“ האָט געבראַכט וועגען דער קאָנפערענץ אַ גרויסען אַרטיקעל. די פעראינטערעסירונג פון דער נישט-יודישער וועלט מיט דער קאָנפערענץ איז אפשר גרעסער ווי פון דער יודישער גופא.

פון די דעפעשען אין בעוואוסט אַז איינע פון די קאָנפערענץ-זיצונגען איז געווען געווידמעט דער פראַגע פון קאָלעקטיביש-דייטשען טראַנספער-אַפּמאַך. עס איז דערביי געקומען צו אַ שטורמישער דעבאַטע, וועלכע האָט געטראָגען אַ טיף דראַמאַטישען כאַראַקטער.

פון אַלע זייטען איז דער טראַנספער-אָפּמאַך לייַדענשאַפטליך קריטיקירט געוואָרען. בעזונדערס שאַרף זענען געגען דעם אָפּמאַך מיטן היטלעריסטישען דייטשלאַנד אַרויסגעטרעטען די פוילישע דעלעגאַטען אין דער פערזאָן פון דעפּ. ראָזמאַרין און די פראַנצויזישע וועלכע עס האָט פערטראַטען ה' פּאַלאַק. ביידע רעדנער האָבען מיט דער שאַרפסטער ענערגיע אונטערגעשטראָכען אַז דווקא פּאַלעסטינע האָט עס געהאַט דעם גרעסטען חוב מיט אַלע ענערגישסטע מיטלען צו פּראָטעסטירען געגען די מוראַדיגע יודען-רדיפות אין דייטשלאַנד און אַנשטאָט דעם האָבען מיר געזעהען, ווי א"י איז געווען דאָס לאַנד וואָס האָט געשלאָסען אַ בעזונדערען אָפּמאַך מיט די פאָרשטייער פון היטלערן, אַנשטאָט צו שטעלען זיך בראש פון דעם אַנטי-דייטטשען באָיקאָט. די פראַגע איז אין דער אַלגעמיינער דעבאַטע נישט אויסגעשעפּט געוואָרען און איז אָפּגעשיקט געוואָרען אין דער קאָמיסיע, וואו עס זענען ווידער פאָרגעקומען שאַרפע צוזאַמענשטויסען. דעם אָפּמאַך מיט דער היטלעריסטישער רעגירונג האָבען פערטיידיגט ד"ר גרינבוים און אינזש. רייס.

די אונטערקאָמיסיע פאַר די פראַגען פון אַנטי-היטלעריסטישען באָיקאָט, אין וועלכער עס זענען אַריין ד"ר גאָטליב, דעפּ. גרינבוים, אינזש. רייס דעפּ. ראָזמאַרין האָט מיט אַ מעהרהייט שטימען בעשלאָסען פון איין זייט פערשטאַרקען מיט אַלע מעגליכקייטען דעם אַנטי-היטלעריסטישען באָיקאָט פון דער אַנדערער זייט איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צו דער יודישער אַגענץ און צום ועד הלאומי אין א"י מיט דער קאַטעגאָרישער פאָדערונג נישט צו שליסען מעהר מיט דער היטלעריסטישער רעגירונג קיין שום אָפּמאַכען און נישט צו פיהרען קיין שום אונטערהאַנדלונגען.

אַ בעזונדערס שטאַרקען איינדרוק האָט געצמאַכט די רעדע פון שלום אש'ן, וועלכער האָט אין שטאַרקע ווערטער אַפּעלירט צו די ציוניסטען, די זאָלען אונטערשטיצען זייערע יודישע ברידער און בעזונדערס די, וועלכע קעמפען געגען היטלעריזם, דערביי האָט דער דיכטער אָנגעוויזען אַז גראַד דער צ...

טראַנספער מיט'ן היטלעריזם איז אַ פערליקווידונג פון דאָזיגען קאַמף.

מיט גרויס אינטערעס איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע וועגען דער יודען-שחיטה אין אַלזשיר, אין קאָנסטאַנטין. עס איז בעשלאָסען געוואָרען, (ווי מיר האָבען שוין טיילווייז מיטגעטיילט) אַז די פראַנצויזישע דעלעגאַציע זאָל אויפן פּלענום פאַרשטעלען איהרע פאָרשלאָגען; עס איז אַרויסגעשיקט געוואָרען אַ מיטגעפיהל-אויסדרוק צו די קרבנות פון די געשעהענישען אין אַלזשיר, און די פראַנצויזישע דעלעגאַטען זענען בעפולמעכטיגט געוואָרען אונטערצונעהמען אַלע שריט, די זאַך אויסצופאָרשען און צו דערשלאָגען זיך, אַז די מערדער זאָלען שטרענגסטענס בעשטראָפט ווערען.

בעת בעהאַנדלען די פראַגע פון אַלוועלטליכען קאָנגרעס, וועלכער איז, ווי בעקאַנט, בעשלאָסען געוואָרען אויף אויגוסט פון קומענדיגען יאָהר, האָבען בעזונדערס געווירקט די פאָרשטייער פון די מערב אייראָפּעאישע לענדער און פון אַמעריקע, אַז דער קאָנגרעס זאָל צונויפגערופען ווערען, עס האָט זיך אַרויסגעוויזען אַז גראָד די פאָרשטייער פון די קהלות, וועלכע האָבען פריהער זיך אָפּגעהאַלטען פון סאָלידאַרזירען זיך מיט די מזרח-יודען, זעהען איצט אין אַלגעמיינער צוזאַמענאַרבייט דעם איינציגען אויסוועג פאַרן יודענטום אין דער גאַנצער וועלט. (א)

פאַשיזם און היטלעריזם זענען אונפעהיג עפּיס צו שאפען

זייערע אויפטועכצען וועלען אינגיכען פערשווינדען

אַזוי מיינט נישט עמיץ אַנדערש, ווי ראָמאַן דמאָווסקי

אין ציקל „מיליטאַריזאַציע פון דער פּאָליטיק“ ברענגט ראָמאַן דמאָווסקי אַנ'אַרטיקעל א. נ. „אונטערגאַנג פון דער פּאָליטישער שעפערישקייט“. דער אַרטיקעל דאַרף ווירקען ווי אַנ'עמער קאַלט וואַסער אויף די קעפּ פון די צעיאַכמעטע פוילישע פאַשיסטען און פערעהרער פון דייטשען „פיהרער“. דמאָווסקי זאָגט פאַראויס נישט מעהר און נישט ווייניגער אַז סיי דער פאַשיזם, סיי זיין דייטשער אַפּנויג, דער היטלעריזם זענען פעראורטיילט אויף אונפערמיידליכען אונטערגאַנג, אַלס בעוועגונגען, וועלכע ענטהאַלטען נישט אין זיך קיין שום שעפערישען געדאַנק. אָט וואָס ראָמאַן דמאָווסקי שרייבט אין דער „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ“:

די פאַשיסטען און די היטלעראַווצעס זענען געגאַנגען צום קאַמף נישט בלויז, כדי צו בעזייטיגען פון דער מאַכט נעוויסע מענשען, אָדער אפילו געוויסע ריכטונגען, נאָר אויך, כדי צו פערניכטען, אומצוברענגען די יסודות, אויף וועלכע עס שטיצען זיך די ביזאיצטיגע רעגירונגען. זייער חוב איז געווען אויפן אָרט פון די ביזאיצטיגע שאַפען נייע יסודות.

אין דער הינזיכט האָבען זיי נישט אַרויסגעוויזען קיין שום שעפערישקייט. די דערמאָנטע יסודות זעהען מיר נישט.

אמת, דער פאַשיזם האָט אויסגעטראַכט דעם קאָרפּאָראַטיווען סיסטעם און בעמיהט זיך איהם דורכצופיהרען. אָבער דער דאָזיגער סיסטעם וועט דאַכט זיך, נישט איבערלעבען מוסאָלינין. און ווען דער סיסטעם וואָלט בעוויזען אויף אַ געוויסער צייט זיך צו בעפעסטיגען, דאַן וואָלט ער געמוזט אומברענגען דעם גייסט, פון וועלכען עס איז געבוירען געוואָרען דער פאַשיזם גופא, דהיינו, דעם נאַציאָנאַלען גייסט. אַ סאָציאַליסט, וועלכער האָט נישט לאַנג צוריק געברעכט מיט מוסאָלינין און האָט זיך פאַר איהם ערקלערט אַלס אָנהענגער פון קאָרפּאָראַטיווען סיסטעם, ווייל דער דאָזיגער סיסטעם טראָגט אַריבער די גרונדלאַגע אין אַ ריכטונג, וואָס איז געוואונשען פאַר די סאָציאַליסטען, האָט נישט געזאָגט קיין ליגען, ווי דאָס קאָן זיך עמיצען אויסדאַכטען...

די דייטשען האָבען ביז איצט זעהר פיל געטון אין הלכות צושטערען דאָס, וואָס ליגט פונאַנדער און שוואַכט אָפּ דאָס דייטשע פאָלק, אָבער קיין פּאָזיטיווע האָבען זיי נישט געשאַפען גאָרנישט און זיי זענען פונקט אַזוי ווייט פון שאַפען נייע יסודות פון רעגירען, ווי זיי זענען געווען אין אָנהויב פון היטלערס רעגירען.

אויב מיר ווילען זוכען די סבה פון דער דאָזיגער אונפעהיגקייט פון פאַשיזם און היטלעריזם, וועלען מיר נעבען אַנדערע געפינען אויך די מיליטאַריזאַציע פון די ביידע ריכטונגען.

מיליטערישע דיסציפּלין, אונבעדינגטע גרויזאַמקייט און שטרענגע אויספיהרונג פון בעפעהל, אויב די דאָזיגע אייגענשאַפטען ווערען בוכשטעבליך אָנגעווענדעט אין דער פּאָליטיק, ברענגען זיי אין רעזולטאַט געהאַרכזאַמקייט און אויספיהרונג פון דער קאָמענדע אויפ'ן געביט פון פּאָליטישען געדאַנק. אויב מיטגלידער פון איין ריכטונג דענקען אַלע אַלצאיינס – הייסט עס, אַז זיי דענקען לויט אַ בעפעהל, ריכטיגער, אַז זיי דענקען בכלל נישט. אַ פּאָליטישער געדאַנק, אויב ער וויל זיך בעוועגען פאָראויס, און ווערען מעכטיג קאָן נישט געבוירען ווערען אין איין קאָפּ, איבער'ן געדאַנק מוזען אַרבייטען זעהר פיל פערשידענאַרטיגע מוחות, וואָס קאָנטראָלירען איינער דעם אַנדערען. פּאָליטיק נעהמט אַרום אַזוי פיל פערשידענאַרטיגע קלענערע און גרעסערע פּראָבלעמען, אַז עס קאָן נישט זיין קיין רייד, דאָס איינער מעג זיין אפילו דער גרעסטער קאָפּ, זאָל קאָנען אַלץ אַרומנעהמען, געפינען פאַר אַלץ אַ לעזונג, אַרויסווייזען די נויטיגע קענטעניש און שאַפונגס-פעהיגקייט אויף אַלע פּאָליטישע געביטען.

די מיליטאַריזירטע פּאָליטיקער פערוואַרטען פון פיהרער, ער זאָל זיי בעפעהלען נישט בלויז, וואָס זיי האָבען צו טון אין קאַמף און אין דער פּאָליטישער אַרבייט, זיי ערוואַרטען אויך וואָס זיי האָבען צו דענקען, זיי ערוואַרטען, אַז דער פיהרער זאָל זיי בעפרייען פון דער פליכט צו דענקען אויף אייגענעם חשבון און אויף אייגענער פעראַנטוואָרטליכקייט.

צוקוקענדיג זיך צו די דאָזיגע (רעגירונגען אין איטאַליען און אין דייטשלאַנד), איינהערענדיג זיך צו די ערקלערונגען פון זייערע פאָרשטעהער אין דער לעצטער צייט, קומען מיר צום אויספיהר, אַז די פראַגע וועגען שאַפען נייע יסודות פון רעגירען רוקט זיך דאָרט אַבסאָלוט נישט פון אָרט. עס איז דאָרט נישטאָ קיין פּאָליטישע שעפערישקייט. עס פעהלט שעפערישער געדאַנק, וועלכער איז פּאַראַליזירט געוואָרען אַ דאַנק דער מיליטאַריזאַציע פון דער פּאָליטיק.

ערדציטערניש וועט פאַר זיי זיין אַ גן-עדן

ערקלערונג פון אַ סאָוועטישן אַרמעי-פיהרער אויפן אדרעס פון די יאַפּאַנער

דער אַמעריקאַנער זשורנאַליסט לינטאָן אועלס, וועלכער איז נישט לאַנג צוריקגעקומען פון ווייטען מזרח, דערצעהלט אויף די שפּאַלטען פון „ענטראַנסיזשאַן“ פאָלגענדעס:

אויב עס וועט זיך אָנהויבען אַ מלחמה צווישען יאַפּאַן און די סאָוויעטען, וועט זי געפיהרט ווערען הויפּטזעכליך אין דער לופטען.

פון הויך אויטאָריטעטע קרייזען האָט מען דעם מחבר איבערגעגעבען:

יאַפּאַן גרייט זיך צום אָנפאַלען גלייכצייטיג אין צוויי פונקטען: ערשטענס אויף וולאַדיוואָסטאָק און אויף דעם צפון-קריי ביז כאַבאַראָווסק; די דאָזיגע אָפּעראַציע קאָן דורכגעפיהרט ווערען מיט דער הילף פון דער יאַפּאַנישער אַרמעע און פלאָט. וועלכער וועט וואַהרשיינליך צוגעהן צו וולאַדיוואָסטאָק אויף אַ שטח פון אַ האַרמאַטען-שאָס. אַנ'עסקאַדריליע פון יאַפּאַנישע עראָפּלאַנען, וואָס וועלען אַראָפּגעלאָזט ווערען פון די מוטער-שיפען. וועלען אַריינברענגען אַ פּאַניק אין דעם גאַנצען נעבעןים-קריי, און דאָס דעסאַנט-מיליטער וועט פּרובען אַ סוף מאַכען מיט די טיילען פון דער רויטער אַרמעע און מיט דער בעפעלקערונג.

דער צווייטער מעגליכער אָביעקט פון דער יאַפּאַנישער אַטאַקע איז טשיטאַ און איהר אומגעגענד. אויב אַזאַ אַטאַקע זאָל זיך איינגעבען, ווערט איבערגעריסען יעדע קאָמוניקאַציע צווישען מערבאון מזרח-רוסלאַנד און איזאָלירט אַ גראַנדיעזע, אָבער שוואַך בעפעלקערטע טעריטאָריע, וואָס ליגט צווישען באַיקאַל און יאַפּאַנישען און אָכאָטסקער ים'ען.

ווי עס מיינען די אויטאָריטעטע אינפאָרמאַטאָרס פון לינטאָן אועלס, דאַרף די אַטאַקע פון די יאַפּאַנער אויף וולאַדיוואָסטאָק זיך איינגעבען, כאָטש נישט אָהן ערנסטע קרבנות אין מענשען און עראָפּלאַנען, און דאָך וועלען די סאָוויעטען דערביי נישט בלייבען אונטעטיג:

700 עראָפּלאַנען, קאָנצענטרירטע הינטער טשיטאַ, וועלען זאָגען זייער וואָרט. די טאַקטיק פון די רוסען וועט בעשטעהן אין דעם צו ברענגען, וואָס אַ גרעסערן שאָדען דעם יאַפּאַנישען ים- און לופט-פלאָט, ווי אויך צו מאַכען אָנפאַלען אויף טאָקיאָ, אָסאַקע און קאָבע. מיט דער הילף פון לופט-באָמבעס און גאַזען, וועלען די רוסען פּרובען פּאַראַליזירען די דאָזיגע וויכטיגסטע אינדוסטריעצענטערען פון דער פיינדליכער מלוכה.

לינטאָן אועלס האָט פערזענליך גערעדט מיט איינעם פון די אָנפיהרער פון דער רויטער אַרמעע, וועלכער האָט איהם ערקלערט פאָלגענדעס:

אויב יאַפּאַן וועט פּרובען אַריינדרינגען אויף דער טעריטאָריע פון די סאָוויעטען, וועלען מיר די יאַפּאַנער דערלאַנגען אַזאַ שוויק-באָד, אַז זייערע ערדציטערנישען, וועלען זיי זיך אויסדאַכטען פאַר אַ גן-עדן!

דער אַמעריקאַנער זשורנאַליסט בעהויפּט דערביי, אַז דאָס איז נישט קיין פּשוטע בראַוואָור, נאָר אַ בערעכטיגטע דראָהונג, וואָס בעזירט זיך אויף די רעאַלע פערהעלטנישען פון די כוחות. ער איז איבערצייגט, אַז די סאָוויעטישע קאָנטר-אַטאַקע אויף יאַפּאַן איז מעגליך צוליב דעם ברייטען טעטיגקייטס-ראַדיוס פון די רוסישע באָמבען-פיהרערס, אפילו ביי אַ מאַקסימאַלער איבערלאָדונג פון די לעצטע. זיי זאָגען איינגאַנצען פעהיג צו מאַכען דעם פליה אַהין און צוריק.

אועלס אַליין מיינט, אַז ביי אַ לופט-מלחמה זענען אַלע שאַנסען צו געווינען אויף דער זייט פון די סאָוויעטען.

אין וועלכען פונקט די יאַפּאַנער זאָלען נישט אַטאַקירען די סאָוויעטען, גלויב איך, אויפן סמך פון מיין לאַנגען סטאַזש אַלס מיליטערישער קאָרעספּאָנדענט, אַז זיי וועלען חרטה האָבען און שנעל זיך איבערצייגען, אַז זיי האָבען „געכאַפּט דעם טיגער פאַר'ן עק“.

הלוואה פון 300 מיליאָן שילינג

בעקומט עסטרייך פון דער פעלקער-ליגע

פּ אַ ר י ז, 25 (ספּ. טעל.) די פּאַריזער פּרעסע שרייבט, אַז דער עסטרייכישער קאַנצלער שושניגג איז געקומען קיין פּאַריז וועגען צוויי ענינים וועגען פינאַנציעלע און ווירטשאַפטליכע הילף פאַר עסטרייך און וועגען דעם צוריקקעהר פון די האַבסבורגער אויפ'ן עסטרייכישען טראָן. ווייטער שרייבט די פראַנצויזישע פּרעסע, אַז עסטרייך האָט זיך שוין פערזיכערט אַ הלוואה פון דער פעלקערליגע אין דער הויך פון 300 מיליאָן שילינג, די הלוואה וועט שוין בעשטעטיגט ווערען אויף דער נאָענטסטער זיצונג פון דער פעלקער-ליגע.

וואס איז פאָרגעקומען אין אַלזשיר?

דער וועג קיין קאַנסטאַנטין. — דער מדבר. — אַ יודישער שוסטער. — די יודישע אינטעליגענץ געגלויבט אין פראַנקרייך. — די אויסגעשאַכטענע פאַמיליע האַלאַמי

(פון אַ ספּעציעלע רייזע)

פון י. האַמסקי

אין פערבלוטיגטען קאַנסטאַנטין

פון אַלזשיר קיין קאַנסטאַנטין פירט אַ וועג וועלכער איז שווער און געפעהרליך, אבער אויך הערליך. ס'איז דער וועג דורך דער וויסטע. איך האב דעם דאזיגען וועג אויסגעקליבען, ווייל איך האב געוואלט זעהן די אראבער אין זייער וויסטע־נישע און אפשר אויך געפינען אַ יודען צווישען זיי. און איך האב זיך נישט אָפּגענאַרט.

אז דער טאָג האט אויפגעבלויט האָבען מיר דערזעהן פּראַכטפולע ווייך־גערטנער און געדיכטע תבואה־פעלדער. מיט ברכה איז פול געווען די ערד. די שפה'ן זענען געלאָפען. מיר האָבען אָנגע־הויבען אַריינדרייסען זיך אין די הויכע און גע־פעהרליכע שטיינערנע „העלזער" פון'ם אַטלאַס. מיטאַמאָל האט זיך אַלעס געענדערט. עס האט אַ וועה־געטון מיט וויסטע. טרוקענע שטיינער, — פּראַכטפולע און צופאַלענע און פון קערען בויג פון וועג האט געלויערט מיט געפאַהר.

אָבער אַראַבער האָבען מיר געזעהען. צוזאַמען מיט'ן ווילדען ווינט פון דער וויסטע זענען זיי גע־קומען. געטריבען פאַר זיך זייערע ווייבער און קעמלען אנגעלאָדענע מיט געטרוקענטע פייגען פון דער וויסטע. ווינטערצייט זענען זיי שוין געקומען אַהער. ציהען זיי אָן זייערע געצעלטען פון שמאַ־טעס און לאָזען דעם קעמעל אליין זוכען זיין שטע־כיגע שפּייז אויף דעם איינגעטריקענטען דעק פון טייכען. פונקט אזוי זענען זיי געווען מיט טוי־זענד און מיט צוויי טויזענד יאָהר צוריק, פונקט אזוי האט אין ווינט זיך אויסגעשניצט אויפ'ן ראַנד פון האָריזאָנט די הויכע פיגורען פון די קעמלען.

אין קאַראַוואַן זענען קיין יודען נישטא.

בלויז העכער, אויפ'ן הויכען פּלאַט־אַטלאַס האב איך זיי געטראָפען אין די צעזאָרפענע אַראַבישע דערפער. און אין אַלע דערפער זעהט מען דאס זעלבע. יונגע און אַלטע. אַראַבער זיצען גאַנצע טעג פאַר זייער קאַפע און זופּען מיט דער גרעסטער פאַמעלעכקייט זייער קליין טעפּעלע קאַווע. עסען כמעט גאַרנישט. בלויז די ווייבער אַרבייטען. און דערלעבען וואוינט אַ יוד מיט זיין פאַמיליע. אַלע מיט גרויסע, טיפע שוואַרצע אויגען. פון יודיש־קייט ווייסען זיי בלויז איינס:

— יאָ, אַ יוד בין איך!

— האט איהר מורא פאַר די אַראַבער?

— ניין.

— האט איהר געהערט פון קאַנסטאַנטין?

— אָה...

— די שחיטה פון קאַנסטאַנטין?

— אָה, יאָ, מען האט געשאָכטען.

— פון וואס לעבט איהר?

— פון....

מען קאָן זיך פון איהם דאָס נישט דערוויסען, ווייל ער חזר'ט עטליכע מאל איבער:

— יאָ, מען האט געשאָכט'ען.

אָבער לויט די בלים אויף דער ערד, דאַרף ער זיין אַ שוסטער.

די זון ברענט מורא'דיג, אויף דער ערד ליגט דאס גאַנצע דאָרף און זופּט דעם גאַנצען טאָג איין טעפּעל קאַווע. אַלע קוקען צו דער זון, צום איידעל, אויף דעם וועג צווישען ווילדע בערג, אויף קעם יחד.

יעדע ווילע קען ער, דוכט זיך, זיך אויפהוי־בען און אַ גלעט געטון זיין פּאַטריאַרכאַלע אַראַבישע באָרד און זאָגען:

— ברודער מיינער, ישראל!

פונקט ווי ער קען נעהמען זיין מעסער און איבערשניידען דעם האלז.

אָבער ער טוט נישט ביידע זאַכען.

פון פוילקייט.

איז ער גאָר נישט טויט־הונגעריג אָהער אויפ־געהערצט טוט ער בכלל גאַרנישט.

* * *

ענדליך קומען מיר אָן קיין קאַנסטאַנטין. די שטאָט ליגט פערהאַנגען איבער צוויי ריזיגע סקאַ־לעס, וואס פאַלען אַראָפּ מיט אַ שוידערליכער גליכהייט און הענג־בריקען פעראייניגען די צוויי טיילען, צווישען וועלכע עס שווימט אַ האַסטיגער שמאָלער טייך.

איך געה איבער די מאָדערנע עלעגאַנטע גאַסען, וועלכע דערקוויקען פשוט מיט זייער ליכ־טיגקייט, אַלעאַבוערדס בליהען און ברייטע פּאַלמען־בלעטער צושפּרייטען זייער שאָטען איבער ווייטע הערליכע וועראַנדעס: — נאָר דאס איז מיר איצט אַזוי פרעמד און מיט אַ שטילען ציטער לאָז איך זיך איבער די שמוציגע אַראַבישע געסלעך, וואו טרע־פּען הויבען זיך איינע איבער דער צווייטער אינגאַנצען פערלייגטע מיט אַרבוזען, מיט שמוציגע קינדער און אַראַבער מיט פערריסענע פיס, פערוואָרפענע קעפּ, פערשמירטע אויגען און אומבאַוועגליכע זשעסטען.

און מיטאַמאָל דערפיהל איך זיך היימיש.

אַ גאַס אַ לאַנגע.

קיין איין יוד נישט.

קיין איינער שאַקע נישט.

געשלאָסענע פּראָקאַטע, שויבען אויסגע־שלאָגענע.

אָט דאס איז די יודישע גאַס

צוליב דעם האָב איך דורכגעמאַכט עטליכע טויזענד מייל איבער ים און יבשה.

באַלד דערזעה איך אַ גאַנץ הויז פערברענט. אונטער ביז אויבען קוקען די שוואַרצע לעכער פון די פענסטער, ווי טרויעריגע אויגען־לעכער אין אַ שאַרבען.

אויף איין אָרט ליגט נאָך אַלעס אַנגעוואָרפען. פיל פערברענטע שמאַטעס.

איבעראַל זעלנער, שוואַרצע סענעגאַלער אין קאָמפּלעטער בעוואָפנונג. טייל האָבען אויסגע־שטעלט זייערע ביקסען אין אַ דרייפוס, אַנדערע זיצען אויף בענק, אַנדערע ליגען אויסגעצויגען אויף דער ערד, גרייט יעדע מינוט צו וואַרפען זיך צום געוועהר ביי אַן אַלאַרם.

* * *

שפּעטער טרעף איך זיך מיט אַ סך יודען. הויכע, ברייטע, טייל אין ווייסע טורבאַנען אויף די קעפּ, טייל אין קורצע אַראַבישע הויזען. פיל מיט ריהרענדען הדרת פּנים ווירדיגע פּאָרשטע־הער פון דער אַלטער קהלה, עטליכע פרעגען:

— ביי איך, אין אייערע לענדער זענען דא פּאָגראָמען?

איבער פערבראָכט בייקע הענד.

— אָה, אָה, איך האב עס פאָראויסגעזעהן!...

אַ יונגער יוד מיט אוניווערזיטעט־בילדונג רופט זיך אָפּ:

— מיר האָבען געמיינט, אז מיר זענען פראַנ־צויזען, און איצט....

פאַר זיי אַלע איז עס נישט בלויז אַ בלוטיגער קלאַפּ, נאָר אַ טיפער מאָראַלישער צוזאַמענבראָך. גוטע בירגער זענען זיי, הייסע פּאַטריאָטען, וועל־כע האָבען בעת דעם קריג אַלע געליטען און זיי־ערע משפּחות און זיי האָבען זייערע זיהן און ברי־דער און זיך אַליין פאַר פראַנקרייך געאָפּפערט און איצט ווייסען זיי נישט, וואס זיך אַליין צו ענט־פערען:

— וואס זענען מיר?

און מען טייטעלט אויף זיי:

— יודען זענט איהר!

בויגען זיי זיך צונויף אין קאָפּ:

— שאַ, מען הערט, וואס מיר רעדען!

קיינער הערט נישט.

זייער ווערדע איז געפאַלען.

אַרונטערגעריסען.

זיצען זיי מיט געבויגענע קעפּ.

אבלים, אמת'ע אבלים.

* * *

אַזוי פיל ברייט עקזאָטישע יודישע הענט דריק איך היינט. נאָר איינע קען איך לאַנג נישט אַרויס־לאָזען. האַלאַמי הייסט דער מענש.

אַ מינוט שלאָגט זיך אָפּ דער קלאַנג:

— האַ—לאַ—מי!

אַ בלוטיגער קאָשמאַר.

די גאַנצע משפּחה פערניכטעט. דער פאָטער, די מוטער, די קינדער.

— האַלאַמי זענט איהר?

— יאָ, דער אומגליקליכער ברודער פון...

מעהר רעדט ער נישט.

דאס איז אַ ברייטער שעהנער יוד. איצט איז ער נישט ראַזירט:

פון שבעה שטעהט ער אויף.

— ביז די שלושים.

— ווייבען קען איך מעהר נישט...

— איך וויל אייך זעהן.

— גוט, אבער וואו?

און ער זאגט אַרויס עטליכע פשוט'ע ווערטער, וועלכע זענען שווערליך מיט דער שרעק, וועלכע זיי טרייבען אָן:

— וואו?

ער טראַכט אַ ווייל:

— אז מיין משפּחה איז אויסגעראָטען און מיין הויז פערברענט...

מעהר האט ער גאָרנישט געזאָגט.

בלויז אויף מאָרגען האָט ער מיר דערציילט איבע און די שרעקליכסטע געשיכטעס און איך בין געווען אויפ'ן בית־עולם און איך האב איבער־געלעבט אַזעלכע שווערע מינוטען.

אפשר די שווערסטע אין מיין לעבען.

* * *

די נאַכט איז צוגעפאַלען פּלוצלונג. ווי עס געשעהט אין אפריקא. איך האב זיך פערפּלאָנטערט אין די שמאָלע געסלעך, פון יודישען געטאָ. איך בין געגאַנגען איבער די קליינע טרעפּענדיגע הויכע גענג און מיטאַמאָל בין איך שטעהן געבליבען פאַר אַ גרויסער שעהנער אַריענטאַלישער געביידע מיט דער טראַדיציאָנעלער קאַלאָנען־גאַלעריי. פון אַ פענסטער איז געפאַלען אַ העל ליכט. איך בין צו צו דער שוהל און מיטאַמאָל בין איך שטעהן געבלי־בען אַ דערשראָקענער. אַ ריזיגער סאָלדאַט מיט אַ טונקעל גלאַנציג פּנים, ווי אַ פּאָלירטער בראָנז, האט מיר פערשטעלט דעם וועג, זייבע ציין און די שפּיז האָבען געגלאַנצט. איך האב אַ ווייל פערגע־סען, אז דאס קאַנסטאַנטינער געטאָ איז בעוואַכט און באַלד האב איך דערזעהן אַ לאַנגע שורה שוואַרצע סענעגאַלער אויסגעשפּרייטע אין דער קאַ־לאָנען־גאַלעריי אויף ספּעציעל מיטגעבראַכטע מאַט־ראַצען. די האָבען גערעדט צווישען זיך אין זייער כאַרכלענדיגער אונפערשטענדליכער שפּראַך און פער־שטעלט פשוט מיט זיך די גאַס, און ווי צופרידען איך בין געווען פון דער שוץ, בין איך שנעל אַוועק פון דער אַלטער שוהל, וועלכע עס היט דער שוואַר־צער סענעגאַלער.

די געמישטע פּאָרלעך אין דייטשלאַנד וואס פאָהרען קיין ארץ־ישראל

(אַ בריף פון בערלין)

אַ לאַנגע צייט זענען די געמישטע חתונות אין דייטשלאַנד געווען אין דער מאָדע, אפילו גאָר שטאַרק אין דער מאָדע, עס איז דערגאַנגען אַזוי ווייט, אַז ס'איז שיער נישט געווען אַ חרפּה, ווען די חתונה איז געווען אַ ריינע, אהן אַ שטיקעל גע־מישעכץ. אַזאַ מין חתונה האט נישט געהאַט קיין בעזונדערען רייץ, דאס האט געשמעקט מיט אַלטע פיהרונגען.

מען קען זאָגען, אז עס איז כמעט נישטאָ אין דייטשלאַנד קיין איין יודישע פאַמיליע, וואס איז נישט בעשאַנקען געוואָרען מיט „געמישטער" חתונה. דאס האט אַזוי צו זאָגען, געהערט צו דער משפּחה. מען מוז אָבער צוגעבען, אז נישט אַלע דייטשע יודען האָבען דאס אויפגענומען מיט סימ־פּאַטיע. נישט יעדער דייטשער יוד האט געוואָלט האָבען אַ גוי'אישען איידעם אָדער גוי'אישע שנור. מעהרערע יודישע פאַמיליעס האָבען צו דערצעה־לען וועגען אַ קאַמף, וואָס האָט זיך אָפּגעשפּילט אויף אָט דעם געביט.

מאַנכער קאַמף צווישען עלטערן און קינדער איז געווען אַזוי פערביטערט, אַז מען האט זיך איבער מיט'ן אַבדעה'ן נישט געזעהען ביז'ן טויט. אַזעלכע פאַלען זענען, אמת, נישט געווען קיין צו אָפטע דערשיינונג, אָבער עס זענען פאָרגעקומען גענוג שטורעמס און טראַגעדיעס אין יודישע פאַ־מיליעס אין דייטשלאַנד.

עס זענען אויך געווען נישט ווייניג יודישע טאַטע־מאַמעס, וואס האָבען נישט געמאַכט אַזאַ גרויסען וועזען פון געמישטע חתונות ביי זייערע קינדער. זיי האט דער גאַנצער ענין נישט אַזוי שטאַרק געאַרט. זיי האָבען ווי עס איז שלום גע־מאַכט מיט דעם געשעהענעם פאַקט. אין אָנהויב האָבען זיי אפשר אויך נישט געוואָלט, נאָר שפּע־טער האָבען זיי נאָכגעגעבען. קיין ווייטערע סקאַנ־דאַלען האָבען זיי נישט געוואָלט מאַכען.

צווישען די עלטערן פון דעם מין האט מען געקאָנט טרעפען אַזעלכע, וואס זענען אפילו גע־ווען בעגייסטערט פון די גוי'אישע שנור זייערע, ווען די שנור האט אַמאָל אין אַ נאָוועלע, ביי אַן אונטערהאַלטונג אַריינגעוואָרפען אַ פּאָר יודישע ווערטער, זענען שווער און שוויגער געווען איבער־גליקליך, זיך געשמאָלצען פאַר נחת און פריידע. און טאָמער האט זיך די זעלבע שנור, נאָך פיל מאַטערניש און צונג־ברעכעניש, אויסגעלערנט צו מאַכען כאָטש איין ברכה, האָבען שווער און שווי־גער גאַרנישט געקענט זיך פון איהר אָפּלויבען.

קיין בעסערע שנור וואָלטען זיי זיך נישט גע־קאָנט ווינשען. אויף אַלע זייערע גוטע פריינד גענאַנט געוואָרען!

מען האט געוואוסט, אז מעהרערע געמישטע חתונות זענען טראַגיש אויסגעפאַלען צוליב דער אָדער יענער אורזאַך. אָבער דאס האט די קומענדע „קאַנדידאַטען" נישט אָפּגעשראָקען. זיי זענען עפּעס ביי זיך געווען זיכער, אז זיי וועט עס בעסער אָפּגליקען.

איז אָבער געקומען היטלער און האט זיך אויך אַ נעהם־געטון צו די געמישטע חתונות.

ביי אַזאַ נייע־געשאַפענער לאַגע האט געמוזט קומען צו אַ געוואַלדיגען איבערבראָך אין לעבען פון די געמישטע פּאָרלעך. נישט אַלע פון זיי זענען געווען אימשטאַנד צו פיהרען אַ לעבען אַזוי ווי פריהער. זיי האָבען איינפאַך נישט געהאַט די מעגליכקייט דערצו. זיי האָבען פערלוירען לויט'ן „אַריער־פּאַראַגראַף" דאס רעכט אויף אַרבייט און בעשעפטיגונג. מ'וואָלט שוין געווען גרייט אויס־צוקומען מיט אַ סך ווייניגער. אַבי מען זאָל לאָזען לעבען און נישט פערשטעלען אומעטום דעם וועג, אַלס רעזולטאַט דערפון זענען ביי מאַנכע פון זיי ענטשטאַנען איבעריליכע רייבונגען. דאס איז גע־ווען אונפערמיידליך. וואו ס'האט אַמאָל געהערשט פריידע און רוהע, האט זיך אַנגעהויבען אַ קריגעריי, אַ צאַנקעריי. מאַן און ווייב האָבען זיך געמאַכט פאָרוואורפען וועגען דער פערגאַנגענהייט; ווען נישט זי, די יודישקע, וואָלט ער, דער אַריער, נאָך גע־ווען פערבליבען אויף זיין אַרבייטס־פּלאַץ, און אומגעקעהרט: ווען נישט זי, די גויע, וואָלט ער, דער נישט־אַריער, נישט אָנגעפרעמדט געוואָרען פון יו־דען, נישט אָפּגעשניטען געוואָרען פון יודישער געמיינשאַפט. וועגען שלום־בית האט מעהר קיין נישט געקאָנט זיין.

דער איינציגער אויסגאַנג פאַר געמישטע פּאָר־לעך איז געווען אָפּ'גט'ן זיך. מען גיהט זיך פונאַנ־דער. דאס איז אָבער לייכט געזאָגט. דער ענין איז צו פערפּלאָנטערט. ווען אַ געמישט פּאָרל האט אָפּ־געלעבט אַ היבש ביסעל יאָהרען צוזאַמען אין ליבע און אין פרייד, מוז די שיידונג זיין אַ גאָר שווע־רע. און ווי איז דער פאַל, ווען דאס געמישטע פּאָרל איז נישט קינדערלאָז? וואס זשע וועט זיין מיט די קינדער? צו וועמען וועלען זיי געהערען? ווי וועלען זיי אויפנעהמען דעם סכסוך צווישען טאַטע־מאַמע?

און נישט ווייניג געמישטע פּאָרלעך האָבען זיך טאַקע נישט אונטערגעגעבען. זיי האָבען עס אויך געטון צו להכעיס היטלערן; אז דו ווילסט, איז גראַדע נישט! מיר טוהען ווי מיר פערשטעהען! דער פּרייז פאַר דעם איז אַמאָל געווען אַ צו הויכער; פערלוירען אַ רעגירונגס־שטעלע אָדער אַזוי אַ שעהנעם פערדינסטעל. אין אַזעלכע פאַלען האט די ליבע צווישען געמישטע מאַן און ווייב געמוזט זעהר שטאַרק זיין.

אויב מאַנכע אונטערן מאַטעריעלען דרוק, האָבען זיך אַ וואַקעל־געטון, איז עס געווען בלויז טיילווייז, האַלב אין האַלב. מאַן און ווייב פון אַ געמישטער חתונה האָבען געלעבט אָפּגעזונדערט. געווען איז עס נאָר לפּנים ווענען, כדי נישט אַרויסצו־רופען קיין פערדאַכט. געהיים אָבער, ווען קיינער זעהט נישט, פלעגען זיי זיך טרעפען. דאן זענען זיי געווען ווידער מאַן און ווייב. אונטער פיר אוי־גען לאַכען זיי זיך אויס פון היטלערס היטלעריזם. דאס איז דער נייעסטער טיפּ פון „מאַראַנען", פון בער־האַלטענע יודען.

וואס אָבער האָבען געוואָלט יענע געמיש־טע פּאָרלעך, וועלכע זענען נישט אימשטאַנד צו פיהרען אַ דאָפּעלט לעבען און ווילען זיך אויסלע־בען אין ליבע, ווי גאָט האט געבאָטען? איז פיל פון זיי גאָר איינגעפאַלען אַ אידעע איבערצופּעקלען זיך קיין פּאַלעסטינע. דאָרטען, אין דער יודישער מדינה, וועלען זיי דאָך נישט האָבען אַזעלכע שוועריגקייטען. ס'קען זיין, אז פערברענטע ציוניסטען וועלען קוקען אויף דעם קרום. אָבער צוואַנגס־מיט־לען וועלען די דאָך נישט אָנווענדען געגען זיי, די „מלכות ישראל" וועט נאָך אַזוי פיל זיין גע־דולדיג און טאָלעראַנט!

אַ גרויסע צאָהל פון געמישטע פּאָרלעך האט שוין אויך פערווירקליכט אַזאַ פּלאַן. אָט די אין באַצי־לאַנד געוועזענע מאַראַנען זענען פון ארץ־ישראל מעהר צופרידען, איידער די סאַמע כשר'ע „עולי גרמניה". דאס בעשטעטיגען זייערע בריף און קאַרטלעך. צו שרייבען זענען זיי גאַרנישט קאַרג. זיי זענען נאָך אויך נישט בעפרייט געוואָרען פון דער אַלטער שוואַכקייט זיך צו לאָזען אַלע ווילע פאָטאָגראַפירען און צושיקען פאָטאָגראַפיעס צו קרובים און גוטע פריינד אין דייטשלאַנד. מיט אַ בעזונדערער פאָרליבע ווערען די פאָטאָגראַפיעס גענומען אויפ'ן תל־אביב'ער ים־ברעג.

אין בערלין קענט איהר ביי די העברעאישע קורסען אַנטרעפען מעהרערע גוי'אישקע פּנים'ער. דאס זענען טאַקי די, וואס האָבען שוין געטון און ווילען נאָך טון אַ „געמישטען" שידוך. זיי לערנען העברעאיש מיט פלייס, אָנשטרענגענדיג דעם גוי'אישקען קאָפּ זייערען. דאס פערשאַפט זיי אָבער פערגעניגען, אַבי נאָך שנעלער אַוועק פון דאַנען מיט'ן נישט־אַרישען געליבטען קיין פּאַלעסטינע.

מ. גאַרדאַן.

שעהנהייט־זיגט

די מאָדערנסטע פּערפומעריע
J. DRUKIER
5 Zawadzka 5, tel. 175-92
עמפּפעהלט
די נייעסטע פּערפומען
און אַלערליי קאָסמעטיק
איין־ און אויסלענדישע
צו נידריגע פּרייזען.

הורט און דעטייל
פאַר ענגראָסיסטען
ספּעציעל־ראַבאַט

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

נייער קאדעקס פון התחייבות'ן

פארשריפטען וועגען דינגען דירות

מיר האבען שוין אין זיינער צייט אין אלגעמיין בעהאנדעלט די בעשטימונגען, וועלכע ס'פיהרט ארייז אין די בעציאונגען צווישען ווירט און לאקאטאר דער נייער קאדעקס פון התחייבותן. מיר האבען דאן אנגעוויזען אין וועלכע פרטים די נייע פארשריפטען פארערגערן אדער פארבעסערן די לאגע פון לאקאטאר אין פארגלייך מיט די ביז איצט פארפליכטענדע.

די וויכטיגקייט פון דער זאך צווינגט אבער אונז אז מיר זאלען זיך נאכאמאל מיט די דערמאנטע ענינים פארנעמען און דאסמאל דווקא אויספירלעך. קודם כל דארף פעסטגעשטעלט ווערען, אז הגם דער נייער קאדעקס פון התחייבות'ן איז געווארען געזעצקרעפטיג דעם ערשטען יולי 1934 וועלען זיינע בעשטימונגען אין פרט פון דירות-ענינים אויף וויפיל זיי זענען נוגע די לאקאטארן, וועלכע האבען געדינגען פארן 1 יולי 1934, ערשט חל זיין אין א יאהר ארום, ד"ה אנהויבענדיג פון 1 יולי 1935. וואס שייך די לאקאטארן וועלכע האבען בעדינגען אדער דינגען דירות נאכן 1 יולי 1934 אינטערליגען זיי יא שוין די בעשטימונגען פון נייעם קאדעקס. אגב דארף אויך בעמערקט ווערען, אז דער נייער קאדעקס איז חל סיי אויף נייע און סיי אויף אלטע בנינים, אויף אלטע, פארשטעהט זיך נאר אויף אזויפיל, אויף וויפיל די געגעבענע בעשטימונגען פון נייעם קאדעקס שטייען נישט אין א סתירה מיט בעשטימונגען פון דעקרעט וועגען לאקאטארען-שוץ.

אופנים פון דינגען דירות

א דירה קאן מען דינגען אויף א בעשטימטען אדער אויף א אונבעשטימטען טערמין. אויב מען דינגט א לאקאל אויף א אונבעשטימטען טערמין, מוז מען נישט שליסען קיין שריפטליכען אבמאך. קוים דינגט מען א לאקאל אויף א בעשטימטען טערמין, לענגער ווי אויף 1 יאהר, מוז אומבעדינגט געשלאסען ווערען א שריפטליכער אבמאך.

קוים ווערט אזא אפמאך נישט געשלאסען קאנען די צדדים זיך נישט פערופען אויף קיין אויסנאמלעכע ספעציעלע אפגערעדטע בעדינגונגען, למשל נישט צו צאהלען פאראויס, נישט ארייננעהמען קיין סובלאקאטאר א. א. וו.

דירה-געלט קאן מען צאהלען נישט בלויז אין בארעס געלט, נאר אויך אין גאנצען אדער טיילוויז מיט ארבייט, סחורה אדער מיט אנדערע ווערטען, אפהענגיג דערפון, ווי אזוי מ'רעדט זיך אויס ביים דינגען.

פליכטען פון ווירט

אויב א ווירט פערדינגט א לאקאל, מוז ער איבערגעבען דעם פערדינגענעם לאקאל אין רשות פון לאקאטאר אין אזא צושטאנד, אז ס'זאל זיין פאסיג פאר'ן צוועק, צו וועלכען ר'איז געדינגגע געווארען. אין זעלבען צושטאנד איז דער ווירט מחויב צו האלטען דעם פערדינגענעם לאקאל אין משך פון דער גאנצער צייט, כל זמן דער לאקאטאר וואוינט אין דער דירה.

אין פאל, ווען ביים ארייגציהען אדער אין משך פון וואוינען, ווייזט זיך ארויס, אז ס'דארף דורכגעפיהרט ווערען א גרעסערע רעפעראציע אין דער דירה און דער ווירט, טראץ דער געוואנדענער צו איהם אויפפאדערונג, וויל דעם נויטיגען רעמאנט נישט דורכפיהרען, מעג דער לאקאטאר דאס אליין טון אויפ'ן חשבון פון הויז-ווירט.

י. אינפעלד.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

א מאטיוו צו קוועסטיאנירען אנ'עדות

דער אומשטאנד, אז אנ'עדות האט א גענייגענדן אורזאך צו זיין אין כעס אויף דעם צד, געגען וועמען ער גייט עדות זאגען, גיט נאך נישט קיין גרונד בלויז צוליב דעם אליין צו קוועסטיאנירען זיין עדות-זאגען און אפילו אויך נישט אפצונעמען ביי איהם די רעכט עדות צו זאגען אונטער א שבועה.

כוח פון אנ'אקט אינטערציזי

מיט אנ'אקט אינטערציזי קאן מען שיצען אויסשליסליך סטאבילע אביעקטען, ווי מעבעל, צירינג, מלבושים, מאשינען אדער נישט קיין פריסיגע, ווי געלד, חובות א. א. וו.

כדאי צו בעמערקען, אז אין דעם פאל רעדט זיך וועגען פרעמדע קרעדיטארען. דאגעגען אויב א פרוי דארף פערפיהרען אנ'אקציע געגען מאן (למשל ביי א גט) קאן זי מאנען די גאנצע ווערט פון אקט אינטערציזי. אלזא אויך די פליסיגע אביעקטען:

פליכט צו רעמאנטירען דירות

דער כלל, אז דער לאקאטאר איז מחויב אליין צו מאכען קליינע רעפעראציעס אין דער פערנומענע דירה, האט אנ'אנווענדונג בלויז דאן, ווען די צושעדיגונגען אנשטיין אין משך פון זיין וואוין-צייט, אויב האט מען די רעפעראציעס געדארפען מאכען באלד ביים ארייגציהען אין דער דירה, מעגען די נויטיגע רעפעראציעס זיין אפילו די קלענסטע, מוז זיי דורכפיהרען דער הויז-ווירט אויף זיין חשבון.

דער ווירט מוז אויך ארייגשטעלען דאפעלטע פענסטער-רעמען, אויב די בעטרעפענדע דירה איז אין דערצו געאייגענט.

אורלאפען

אנ'ארבייטער האט רעכט אויף אורלאפ, אומאפהענגיג פון אומשטאנד, צו ר'בעקומט ארבייטסלוין אויף דער וואך אדער פון שטיק. די רעכט פון אנ'ארבייטער אויף אורלאפ איז דעסגלייכען אויך נישט אפהענגיג פון אומשטאנד, וויפיל שעה דער ארבייטער איז בעשעפטיגט אין טאג אדער וויפיל טעג ר'ארבייט אין דער וואך.

ווען ווערען סעקוועסטרירטע חפצים בעפרייט

אויב אין משך פון 2 וואכען נאך דער נישט-צושטאנדגעקומענער ליציטאציע פערלאנגט קיינער נישט פון די קרעדיטארען, אז ס'זאל בעשטימט ווערען א צווייטע ליציטאציע אדער קיינער פון זיי דריקט נישט אויס דעם פערלאנג אליין צו דערהאלטען די נישט-פערקויפטע חפצים, ווערען זיי בעפרייט פון סעקוועסטער (זאיענטשע) אזוי אז דער בעל-חוב קאן מיט זיי נאכדעם טון, וואס איהם געפעלט נור אליין.

טריקעניש

א קאפיטעל פון ראמאן „אויף פעלדער" פון יודישער קאלאניזאציע אין ראטענפערבאנד

פון פרץ הירשביין *)

לאבע האט זיך אויסגעגלייכט און ארויפגעקוקט צו דעם יונגען פויער, וואס האט די ערשטע עטליכע וואכען גאר געשוויגען, און וואס איצט איז ער מיט אמאל געווארען רעדעוודיג און ארויסגעזאגט אזא שארפען אמת.

— מיינסט עס צום אמת'ן בעני!

— אוודאי! קלער איך גענוג איבער, איידער איך זאג ארויס אויף אימיצען א שלעכט ווארט.

— דאס איז נישט קיין שלעכט ווארט בעני; ער איז אנ'אמת'ער רעוואלוציאנער; און אמת'ע רעוואלוציאנערען געפינען זיך אין די שטעט, ארום די זאווארען, דא, אין פעלד, איז פאר זיי דערווייל קיין ארט נישטא.

— וואס פאר א רעוואלוציאנער איז ער?

לאבען האט עס זעהר געחידוש'ט, זי האט נישט געהאט קיין ווערטער איהם אפצוענטפערן. אגב האט זי געוואלט, ער זאל גאר רעדען, ער זאל זיך אויסרעדען, וואס ער האט אויפ'ן הארצען. איהר פערחידושטער פנים האט איהם אביסעל אראפגעשלאגען פון פריהערדיגען מוט. ער האט אראפגעלאזען די אויגען און מעהר נישט גערעדט.

— פארוואס ביזטו אנטשוויגען געווארען בעני? איך וויל זעהר הערען, וואס דו האסט צו זאגען... אלץ, וואס דו האסט מיר איצט ארויסגעזאגט, איז זעהר טשיקאווע צו צוהערען. איך וויל וויסען, פאר וואס קלערסטו, אז בער'ע קאוואלסקי איז נישט קיין רעוואלוציאנער? ער איז דאך געווען אין בירגערקריג; האט זיך אויסגעצייכענט ווי איינער פון די בעסטע; און איצט, — האט ער אוועקגעווארפען דאס שטעטעל און געקומען אהער צו דער ערד.

— דאס, וואס געווען — איז געווען. די פאגראמשטשיקעס האט מען אויסגעראמט: די פריצים, — אפגעראמט! די בורזשועס, די קאפיטאליסטען, — געווייזען דעם וועג... דאס איז שוין נאך אלעמען. איצט איז געבליבען פאר די, וואס האבען עס אפגעטון — צו בויען א גוטע וועלט, דאס מיינט: — צו ווערען מענשען פראצעוואטע. און אז א מענש איז א האראפאשניק, — קומט איהם א קאקארדע דערפאר אויפן היטעל? ווערט ער דערפאר א רעוואלוציאנער? ער הערט פון קאלעקטיוון; נאר קאלעקטיוון... די צייט וועט קומען, — וועט'ן מאכען קאלעקטיוון! — צייט וועט קומען, מען וועט דערשמעקען, אז איינאיינעם איז בעסער, איינאיינעם איז גרינגער; איינאיינעם שטעקט מזל און ברכה, — וועט מען עס טון... דאס איז נישט קיין רעוואלוציע... א מענש זאל ווערען א בעסערער מענש; א מענש זאל ווערען א פערגיבער און לאזען דעם אנדערען אויך לעבען.

— אזא מענש, — איז א מענש; וואס קומט איהם דערפאר?

לאבע איז אויפגעשטאנען, האט בעהאלטען אויף היטען די פערשטויבטע הענד און מיט א גוטען שמייכעל איהם אריינגעקוקט גלייך אין די אויגען. זי האט געוואלט אין בעניס אויגען דערקענען דאס שלעכטע פייערל, וואס האט א שייכות מיט לייב און איפערזוכט... ווייל ער, בעני, ווייסט, ווי אלע אנדערע אין דארף וויסען, אז צווישען בער'ען און איהר איז ער העג נישט אזא גלאטיגער. האט דאך שוין צאלקע שטיינבערג, איידער ער האט ארויסגעצויגען פון איהר שטוב, איהר פארגעליגט, אז ער און זי זאלען בעטען א שטיקעל ערד בעזונדער... דערמאלט האט זי נאך געהאט דעם מוט צו זאגען, אז פאר א קאפיקע ליבע זאל זיך א מענש שוט בעהאלטען מיט'ן קאפ אין שטויב... ביין, ביי בעניען אין די אויגען און אין גאנצען פנים איז נישט געווען קיין סימן פון יענעם אויסדרוק, ווען א מענש ווערט אויסגעוועפט און פון יענעם אויסגעלאכט.

— ס'איז פאר מיר א גרויסער חידוש, דו זאלסט עס זאגען, — האט לאבע גאר באהענט צו איהם ארייבגערעדט.

— פארוואס איז עס א חידוש, — ווייל איך העד נארישקייט?

— ביין, דאס איז ווייט נישט קיין נארישקייט, נישט מעהר, וואס דאס איז אזוי אומגעריכט, אבער איך קלער, ביז מענשען וועלען אליין אנהויבען צו פערשטעהען ווי דו פערשטעהסט עס — וועט לאנג אויסקומען צו ווארטען. מיט גוטען וועט מען דאס ביי קיינעם נישט אויספיהרען.

— ביי דיר לאבע, וועט מען עס אויך נישט אויספיהרען מיט גוטען?

לאבע האט איהם אנגעקוקט פערוואונדערט; האט נאך אלץ נישט געוואוסט, ווי אזוי צו דערקלערען זיינע רייד, זי איז אזוי באהענט צוגעגאנגען צו איהם; זי האט כמעט געשפירט זיין אטעם און דעם שווייסיגען ריח, וואס האט געצויגען פון איהם.

— ווי מיינסטו בעני, דאס, וואס די מאכט האט ארעסטירט מיין טאטען... ווי מיינסטו? לאבעס שטים האט איצט געציטערט, ווען זי האט גערעדט צו איהם; אין די אויערן האט ביי איהר אפגעקלונגען דאס שטארקע האמערען פון איהר אייגען הארץ. זי האט איהם נאך אמאל געפרעגט:

— ווי מיינסטו בעני, האט מען גוט געטון מיט העם?

— דאס איז פאר מיר א פינסטערער ענין,

— צוליב וואס פרעגסטו מיך די דאזיגע זאך?

בעני האט בעטראכט פון באהענטען לאבעס שמאל-געווארענע פנים, וואס די זון קאן איהר נישט קיין עצה געבען מיט דער בלאסקייט אין דער הויט; ער האט נאך קיינמאל אזוי נאהענט נישט אריינגעקוקט אין לאבעס פנים אריין; קלענער ווי שטענדיג האט זי איהם אויסגעזעהן. דורכ'ן דינעם קליידעל און בלוזקע האט זיך אפגעצייכענט איהר שמאלער גוף; נאר די אויגען איהרע, שווארצע, ברייט-געעפענטע אויגען, האבען איהם דורכגעבוירט און געגליהט... עס האט איהם אנגעהויבען שטיקען אין האלז, ער האט אליין נישט געוואוסט, צי זאל ער מיט א געפיהל פון רחמנות אנהויבען צו איהר רעדען;; צי זאל ער בעהמען און זאגען — אז פאר אזעלכע אויגען האט ער פשוט מורא...

— אין אמת'ן בין איך דיר געקומען זאגען, דו זאלסט זיך נישט שרעקען פאר דער טריקעניש.

בעני'ס פיטשפוק האט געשטאמעלט, בשעת געדיכטע, פערלדיגע שווייס-טראפענס האבען זיך אויס געזעצט אויף זיין שטערען און נאך מעהר צוגעקלעפט זיינע שווארצע האר צום שטערען.

— איך וויל דיר זאגען לאבע, — האט ער אראפגעשלונגען א קנופ, וואס איז איהם אין האלז געשטאנען, — אז די מענשען זעהען נאך ערגער אויס, ווי דער פערטריקענטער סטעפ, זעהסט, אז מען רייסט ארויס א ווארצעל, — איז אונטער איהם פייכט; ער פאטשאפעט באך פייכטקייט אטא דער ווארצעל... וואס לענגער דער וואַצעל, זעהסט, אלץ גרינגער איז דאס בלעטעל אויבען... די מענשען דא, צו די אלדי גוטע יאהר, גאר אהן ווארצלען דרעהען זיי זיך ארום; ווי אין א גאלער טריקעניש זענען זיי אויסגעוואקסען. אז עס וועט א פליוכע שון א רעגען, וועסטו זאגען — בעני איז געווען גערעכט.

לאבען איז אייגעפאלען עפעס גאר א וואונדערליכע זאך איהם צו זאגען; זי האט זיך אליין דערשראקען פאר דעם געדאנק — אבער זי האט שוין נישט געקאנט אליין העלפען;

— ווייסט בעני, וואס איך טראכט, — אז שוין צופיל קלערט מען ביי אונז פון די פעלדער און מען פערגעסט גאר אינגאנצען אליין אן זיך. דו קוקסט מיך אן, ווי איך בין פערשטויבט... ביזט דאך א שטארקער בעני; היינט ביינאכט וועסטו מיר העלפען ארויסברענגען אהער עטליכע עמער וואסער און מיר וועלען בעגיסען מיין גארטען.... איך קאן נישט צוזעהען, ווי דאס ווערט איינגעטריקענט.

— דאס איז א קלייניגקייט לאבע, איך האב עס דיר אליין געוואלט פארשלאגען.

— איך מיין גאר עפעס דיר זאגען: — מען זאל ארויסברענגען געבוג וואסער; דו וועסט דאס וויסער גיסען אויף מיר און איך וועל זיך ארומוואשען... וועסט פון אנ'עמער וואסער גיסען אויף מיר, און פון מיר וועט זיך דאס וואסער אראפגיסען אויפ'ן בייט,... קיין אנדערען, בעני, וויל איך דאס נישט בעטען.

...

בעניך האט א זעץ-געטון די היץ אין קאפ אריין, — אזש דער קאפ האט זיך איהם גענומען דרעהען און אויף א ווילע האט לאבעס געזיכט בעשווינדעלט פאר זיינע אויגען. ער האט געוואלט אויפכאפען דעם אויסדרוק אין לאבעס פנים און ער האט געפיהלט, אז זיין פנים מוז איצט אויסזעהן נאריש און אנגעצונדען — בשעת איהר פנים איז רוהיג ווי געווען.... איהר פנים — קינדיש-געגט און קינדיש-עהרליך.

לאבע האט דערקענט בעניס צורודערונג; אבער בעהמען צוריק דאס, וואס זי האט ארויסגעזאגט — האט זי איצטער נישט געקאנט. האט זי געפרובט געהן נאך ווייטער:

— פארוואס האסטו זיך פערשעהמט, בעני? איך בין אזוי טרוקען, ווי דאס פעלד, ווי מיין גארטען. מיין גאנצער קערפער לעכצט נאך אביסעל וואסער, וואלט מיין שוועסטער איצט געווען מיט מיר, — וואלטען מיר עס געטון איינס דער אנדערער. האט מיין שוועסטער גענומען און מיך אוועקגעווארפען — האב איך קיין אנדערען נישט צו בעטען. יא, בעני? ... — און זי האט גענומען דיין האנד — דו ביזט אזא רוהיגער, אזא גוטער... היינט ביינאכט וועל איך בעהמען מיינע עמער פולע מיט וואסער און דו וועסט ארויסקומען מיט הייבע פולע עמער!

— איך קאן מיט'ן פעסעל דאס טון; וועל איינשפאנען די פערד, אנגיסען א פול פעסעל וואסער... א צוואנציג עמער געהען אריין אין אונזער פעסעל, — און ארויספאהרען אהער צום גארטען.

— זאגסטו מיר צו בעני?

— כא-כא-כא-כא-כא, — האט זיך פלוצלונג בעני קינדיש צולאכט, — דו האסט דאך נישט געמיינט דאס, וואס דו האסט נאר וואס געזאגט.

איך האב געמיינט בעני... ביידע וועלען מיר זיך ארומגיסען מיט וואסער, ביידע זעבען מיר אויסגעטריקענט.

— כא-כא-כא-כא, — האט בעני ווידער געלאכט און האט נישט געוואוסט, וואס צו טון מיט זיך.

— יא, בעני דאס, וואס איך האב פון דיר היינט געהערט, וועל איך שטענדיג געדענקען. אוודאי, צו זיין א גוטער מענש, — בעדארף מען נישט זיין קיין רעוואלוציאנער. איך וועל זיין אזוי גוט ווי דו. איך וויל זיך לערנען פון דיר בעני.

לאבעס פנים איז ווידער געווארען שמאל און ערנסט, שנעל און מיט אויפרעגונג האט זי איצט גערעדט:

— איך וועל זיך מעהר נישט עסק'ן מיט'ן גארטען... בעסער — מיט א גאנץ פעסעל וואסער אהער ארויסקומען... הויב מיך אויף בעני; איך בין עפעס א שווערע?

לאבע האט זיך אריינגעווארפען אין זיינע ארעמס.

— וואוהין טראגסטו מיך? טראג מיך נישט צום דארף! מענשען וועלען דאך לאכען פון אונז ביידען... אוי, עס וואלט געווען גוט, ווען דו קאנסט מיך אזוי ברענגען צו טראגען אין דארף, און איך זאל קאנען אנזאגען, אז די טריקעניש איז אריבער...

בעני איז געבליבען שטעהן, האט לאבען אראפגעלאזען. ער האט געקוקט אין איהר פנים, אין איהרע אויגען, און דערקענט, — אז ווי א טרוקען פעלד, וואס וואלקענס האבען אויף דעם אויסגעליידיגט זייערע רעגענס, — אזוי איז איצט איהר פנים, עס איז געווארען ברייטער און די בלאסקייט איז פון פנים אפגעטראטען.

— גוט, לאבע... היינט ביינאכט וועל איך אהער ארויסקומען, אזוי ווי דו האסט מיך געבעטען.

לאבע האט איהם אנגעקוקט; מיט ביידע הענד האט זי פערדעקט איהר ברוסט, — ער זאל נישט זעהן, ווי איהר הארץ וויל צום דרויסען ארויסשפרינגען....

*) זעה „נ. פאלקסבלאט" נומער 199.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט

אויגוסט	זונטאג
זון-אויפגאנג 4.37	26
זון-אונטערגאנג 7.38	טו
	אלול תרצ"ד

מ'גנב'עט עלעקטרישע „ליטשניקעס"

עס קומען חברהלייט, וואס שטעלען זיך פאר אלס עלעקטראווניע-קאנטראלערען און נארען זיי אויס

(2) לעצטענס זענען איינגעלאפען אין דער היגער עלעקטראווניע א סך אנקלאגעס, הלמאי די צוגענומענע „ליטשניקעס" אויף רעפעראציע ווערן נישט צוריקגעקערט.

האט מען דעם ענין גענומען חוקר ודורש זיין, און עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אין דער שטאט גראסירט א באנדע גנבים, וואס גייען ארום איבער די הייזער, שטעלען זיך פאר אלס קאנטראלערען פון דער עלעקטראווניע, און נעמען צו די „ליטשניקעס" צום רעפערירען...

זיי „רעפערירען" אזוי, אז מ'זעהט שוין די ליטשניקעס צוריק נישט אן.

די עלעקטראווניע-דירעקציע האט זיך וועגען דעם געווענדעט צום אויספארשונגס-אמט, און עס ווערן אנגענומען די נויטיגע שריט צו כאפען די חברה-לייט.

חוץ מזה ווענדט זיך די עלעקטראווניע צו איהרע אבאנענטען מיט דער בקשה, אז מ'זאל זיין זעהר פארזיכטיג מיט די קאנטראלערן, פאדערנדיג ביי זיי די נויטיגע לעגיטימאציעס (אמאראנט-קאליר מיט א פאטאגראפיע און אונטערשריפט פון דער דירעקציע) און ביים קלענסטען חשד פארהאלטען דעם פערדעכטיגען און טעלעפאנירען. אין דער עלעקטראווניע אויפ'ן נומער 134-31.

„סארא בערנארדי"

פאהרט אין די באהנען און בעטאנצט גאנצע קנאקערס אויף א מיאוס'ן אופן

(2) איינער א רייזענדער זענען אבראמאוויטש (פון ציגעל-גאס 25) איז פאראיאהרען נאוועמבער געפאהרען מיט דער באהן פון קעלץ קיין לאדז.

אין וואגאן האט ער זיך בעקאנט מיט א יונגער פריילין א יפת תואר — א „ראסקראסא-וויצע", וועלכע האט זיך איהם פארגעשטעלט אלס א טענצערין פונם פאריזער „מולען רוזש" מיטן נאמען סארא בערנארדי (ניט מניעי אי ניט וויענצי!).

בעת'ן געשפרעך האט זי דערציילט, אז שטאמען שטאמט זי פון דאמסק, און אז דאס איז זי געקומען אויף אורלויב קיין פוילען.

מ'האט געשמועסט אהין, מ'האט געשמועסט אהער — און אויף איינער א סטאציע האט זיך דאס מיידעל אפגעזעגענט מיט אבראמאוויטשען, צוגעזאגט איהם, אז זי וועט זיך מיט איהם קורצליך זעהען אין לאדז, און — איז אראפגעשטיגען.

אין א האלבע שעה שפעטער האט זיך אבראמאוויטש געכאפט — אוי-וויי, נישט גוט! — די בוזעם-קעשענע איז ביי איהם אויסגעשניטען, און ס'פעהלט איהם דער פארטפעל מיט 2000 זלאטעס בזומן...

כנהוג — האט זיך אבראמאוויטש געווענדעט צו דער פאליציי, אפגעשריגען דארט זיין פארציע חי וקים, און אז דאס אנמעלדען און דאס עגמת נפש האבען, האט איהם געהאלפען, ווי א טויטען באנקעס, האט ער זיך דעם גאנצען ווייטיג ארויסגעשלאגען פון קאפ און זיך פערגעסען אין דער גאנצער מעשה.

ווי איינער זאגט: געשטארבען בעגראבען ונאמר אמן.

שוין!

ויהי היום — מאכט זיך עס עהרנעכטען — פאהרט אבראמאוויטש ווידער אין דער באהן פון טארן קיין לאדז.

ס'הייסט ער פאהרט, און שפאצירט גלייכצייטיג איבער די וואגאנען און זוכט בעקאנטע צווישען די פאסאזשירען.

און אזויווי ער גייט אזוי, טרעפט ער אין איינעם פון די קופּע'ס זיינעם א „פשיאטשעל" פון לעמבערג, א געוויסען צימער זיצען אין דער געזעלשאפט פון אן עלעגאנטער שיינער דאמע.

אבראמאוויטש איז אריין אינם קופּע, און דארט האט איהם צימער פארגעשטעלט פאר דער דאמע, וואס האט זיך איהם אויסגעוויזען פאר שטארק קענטליך.

ווי אבער אבראמאוויטש איז אריינגעקומען אינ'ם קופּע, איז די דאמע געווארען נערוועז, געבעטען ענטשולדיגונג, און איז ארויס „אויף א ווײַלע"...

האבען זיך ביני לביני אבראמאוויטש מיט צימער'ן פונאנדערגעשמועסט א ביסעל ברייטער, און צימער האט אויך אגב דערצעהלט, אז ער האט זיך מיט דער עלעגאנטער דאמע בעקענט אין צוג, און אז זי הייסט סארא בערנארדי, א טענצערין פון פאריזער „מולען רוזש"...

— הא?.. וואוּ?..

דא האט זיך אבראמאוויטש א קלאפ געטון אין שטערן, זיך דערמאנט אין דער גאנצער מעשה, און זיך העגדום-פענדום אנגעהויבען צו יאגען איבער די וואגאנען זוכען די פויגעל-בחור'טע.

יענע איז שוין אבער געווען מחוק'ן צוג — ווודאי אויסגעשטיגען אויף דער ערשטער סטאציע — און דאס זוכען איז געווען אינגאנצען אומזיסט.

אינצווישען האט צימער פעסטגעשטעלט, אז עס פעהלען איהם דריי 50-גער באנקנאטען, און אז די זייטען-קעשענע איז ביי איהם אויפגעשניטען — די זעלבע קעשענע, אין וועלכער עס איז ביי איהם געלעגען א פארטפעל מיט 1000 דאלאר. וועלכע די „קינסטלערין" סארא בערנארדי האט צו זיין גליק, נישט בעוויזען „ארויסצוטאנצען"...

הכלל, פאליציי זוכט זי שוין ווידער.

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס = גימנאזיום (Kategorja A)

פרויען - גימנאזיום

און פריוואטע פאוושעכנע שולע

פון מאריע האכשטיין

טעל. 214-27 23 וואולטשאנסקא 23 טעל. 214-27

די קאנצעלאריע איז אפען פון 9–2 מיטאג און פון 5–7 אווענד.

די סענסאציע פון טאג

היינט, זונטאג, פון 3.30 ביז 7 אווענד קומט פאר אין גארטען - רעסטאראן „טיוואלי" א פאר-קאנקורס פון הויף-ארקעסטערס צוזאמען מיט א „פייף אקלאק" איינגעארדענט פון לאדזער זשורנאליסטען-סינדיקאט.

אין פאר-קאנקורס וועלען זיך בעטייליגען ארטיגע און פראווינצער הויף-ארקעסטערס, וועלכע קומען ספעציעל צו דעם צוועק צו פאהרען קיין לאדז.

איינגאנג — פריי; קאנסומציע פון א פערזאן 1 זל. 50 גראשען.

הילף פאר די קרבנות פון דער פערפלייצונג

ווייטערע שפענדען זענען איינגעלאפען פון פאלגענדע פירמעס:

ע. ווייזט — 300 זל. שייבלער און גראמאן — 1991 זל. מיט 11 גר. ל. קאראל — 25 זל. פירמע „בראדאם" — 20 זל. גווירצמאן פון ראטנער 35,50 זל. פאליציאנט גאלאנזקא — 9 זל. א. האמערמעש — 5 זל. י. קושינסקי — 10 זל. פירמע פ. שולץ 51,98 זל. דעפאזיטען-באנק- 2.500 זל. דיר. טעמפעלהאף 300 זל. דעפ. דר. ראזענבלאט — 300 זל. א. זיירע — 50 זל. צוזאמען: 5,532,59 זל.

א חוץ דעם זענען איינגעלאפען שפענדען אין נאטור פון פאלגענדע פירמעס:

קארל שטיינערט 600 מענער-העמדער. „רעסורסא" — 144 פאר שיך, 2 פאלטענס, 2 מארינארקעס, 1 וועסט און 1 דאמען-מאנטעל. יוליוש קינדערמאן — 35 שטיק סחורה 1300 מעטער. פ. דעסורמאנט — 50 זעק.

PALESTYNA,
EGIPT, SYRJA,
TURCJA, GRECJA, RUMUNJA
6 wspaniałych wycieczek.
Koszt całkowitego uczestnictwa
od zł. 830.—
Informacje i zapisy we wszystkich placówkach
ORBISU
Wyjazd wycieczek 10 października.

Dr. REICHER
פאלודביאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג.
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אווענד.

רעפּרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27 טעלעפאן 112-25
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.
א סך פערגעניגען פאר ווייניג געלד! פאפולערע פרייזען!
בראווא מיכאלעסקא! בראווא „סינאריטא"!
דאס זענען די אויסרופען פון לאדזער טעאטער-עולם יעדען אווענד!
רעקארד פון ערפאלג! הילכיגע געלעכטערס! שטורעמדיגע אוואציעס!
מען זיצט ווי צוגעשמידט! מען זיצט ווי עלעקטריזירט!
היינט, זונטאג 2 פארשטעלונגען 2
היינט זונטאג, 9.30 אווענט פאפור. פארשטעלונג צו זעהר ביליגע פרייזן
מיכאל מיכאלעסקא'ס
נייעסטע אויפפיהרונג פון דער שאס-אפערעטע
די טשארדאש = פירשטין
מיט מ. מיכאלעסקא און פאניא רובין אין די הויפט-ראלען.
היינט זונטאג 4.30 נאכמ. יעדער קאן מיטנעמען א קינד בחנם
גרויסע הנחה = און פאלקס-פארשטעלונג
איינהייטליכע רעוואלאציע-פרייזן. אלע בילעטן אין פארטער בזר 1 זל.
אין דעם גרויסען אויסערגעוועהנליכען אימפאזאנטען אפערעטען-שלאגער
„סינאריטא"
מיט מיכאלעסקא אין 2 ראלן אלס „וואלאדקע שטיוועל-פוצער" און „שפאנישע סינאריטא".

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 28-טען אויגוסט וועט אין לאקאל פון דער מיליטערישער אפטיילונג ביים מאגיסטראט פעטריקאווער 165 אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ.ק.או. לאדז שטאט 2צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 וועלכע האבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קאמיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהרגענג, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האבען דערהאלטען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראסטווע און וואוינען אויפן שטח פון די 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

גיט אכטונג אויף אייערע קינדער!

(א) אויף פיעפשאווא 22 איז ארויסגעפאלען פון 2 שטאק די 4-יעהריגע לאה קאטארזשעווסקא.

אין א גוסס'ן צושטאנד האט מען דאס אומגליקליכע קינד אפגעפיהרט אין אננא-מאריא שפיטאל.

פאר שוואכקייט...

(2) אויף דער קרוטקא-גאס (באלוט) נעבען נומער 2 איז נעכטען פאר שוואכקייט אוועקגעפאלען דער 64-יעהריגער יצחק פאץ, און זיך אזוי שטארק צוקלאפט אינם ברוק, אז עס האט איהם געפלאצט דער קארק-ביין.

מ'האט איהם אוועקגעפיהרט אין שפיטאל.

דער קאטאן-שטרייק פערציהט זיך

(2) א פארשטייער פון ז.ז.ז. האט נעכטען, אין נאמען פון די שטרייקענדע קאטאן-ארבייטער איבערגעגעבען א געשריפט אין לאדזער קרייז-ארבייטס אינספעקטאר, אז עס וועט אזוי לאנג געשטרייקט ווערען, ביז די פאבריקאנטען וועלען נישט רעזיגנירען פון זייער כוונה צו רעדוצירען די לוינען.

עס איז, אלזא, דערווייל נישט קיין האפענונג, דער שטרייק זאל ליקווידירט ווערען.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. קאפראווסקי (נאוואמיעסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 95), י. קלופטא (קאנטנע 54), ל. טשינסקי (ראקיטשינער 53).

די עקזאמענס אין אלע 7 קלאסן האבען זיך שוין אנגעהויבען
ס'ווערען אנגענומען שילער און שילערינס
פון 3 ביז 6 יאהר אין פרעבלשול
„ 6 „ 14 „ „ שולע
דער פראגראם
פון אונזער שול איז א פעראייניגונג פון צוויי וועלטען: דער היינטיגער מאדערנער שול מיטן אמאליגען ליטווישן חדר מתוקן.
איינשרייבונגען טעגליך פון 9–2 נאכמ. אין דער 7-קל. שולע
קאצענעלסאן = נאחומאוו
פאמארסקא 20, טעל. 177-01.

ווער ווייסט?

מיט דריי טעג צוריק איז אנטלאפען פון שפיטאל „קאכאנובקא“ דער 18 יעהריגער משה כאלצוע. ער טראגט א ברוינע סאמעטענע מארי-גארקע, א בלאנדער, קורץ געשוירען.

ווער עס ווייסט וואו ער געפינט זיך ווערט געבעטען מיטצוטיילען צו כאלצוע, זאקאנטנא 9.

אונטער די רעדער פון אנ'אויטא

(א) אויף זשגאווער גאס האט אנ'אויטא איבערגעפאהרען די 28-יעהריגע אסתר זאקהיים פון זשגאווער 155).

מיט א צושמעטערטען קאפ און צעבראכענער האנד האט זי פאנאטאוויע אפגעפירט אין שפיטאל.

„קולטורעלע“ גנבים

(2) נעכטען ביינאכט האט מען אין דער וואוינונג פון מאקס שטיינהויער (ציגעל-גאס 37) ארויסגענומען א טייערען ראדיא-אפאראט און א שרייב-מאשין.

די גנבים האבען משמעות געארבייט אין הענדשקעס, ווארום זיי האבען נאך זיך נישט איבערגעלאזט קיין שום שפורען.

פון „צעירי מזרחי“

היינט, זונטאג, קומט פאר אין לאקאל פון „צעירי מזרחי“ א פערזאמלונג א. ד. ט. „אונזערע אויפגאבען אין יעצטיגען מאמענט“.

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען די ה"ה אהרן אסט, י. א. פיליק, ב. קערנענדז, מ. ראזענבערג, א.א. בארנשטיין א.א.

בזשעזשין ווערט נישט דעגראדירט

און טאמאשאוו איז ניט עולה לגדולה

(2) בשעתו האט זיך טאמאשאוו-מאזאוויעצקי געווענדט אין מיניסטעריום מיט א קאלעקטיווער פעטיציע וועגען דעם, אז די קרייז-סטאראסטווע פון בזשעזשין זאל אריבערגעטראגען ווערען קיין טאמאשאוו.

דער אויסרייד איז געווען, אז טאמאשאוו איז א גרעסערער אינדוסטריע-פונקט און דארט איז דא פיעל מעהר ענינים צו ערלעדיגען אין די סטאראסטווע-אמטען, ווי אין בזשעזשין.

איצט איז אנגעקומען א תשובה פון מיניסטעריום — לא.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און ווענערישע
קראנקהייטען, מענער-שוועכע
נעהמט אן פון 8–12 בייטאג, 4-6 און פון 7–8.

מאיר און זעלמאן ראזענבלום

וועלען נאך א מאל געמשפט ווערען

(2) בשעתו האט דאס קרייז-געריכט פערמשפט די 2 לאדזשער סוחרים מאיר און זעלמאן ראזענבלום (פון זשעראמסקיעגא), אלס בעשולדיגטע אין שמוגלען סחורות פון דייטשלאנד קיין לאדז — אויף צו בעצאהלען יעדערער צו 110,000 זלאטעס אדער צו זיצען 2 יאהר אין ארעסט.

די פעראורטיילטע האבען אפעלירט אין העכסטען געריכט, און אויף דער נעכטיגער פערהאנדלונג איז דער לאדזשער פסק-דין אפגעווענדעט געווארען, און דער ענין איז איבערגעוויזען געווארען צום היגען קרייז-געריכט אויף נאך אמאל בעהאנדעלט צו ווערען, אבער אין אנ'אנדער ריכטער-קאמפלעט.

א פאטש איז גוט-שבת...

ארעסטירט 4 יודישע געלד-פעלשערם

(2) נעכטען האט פאליציי אויף וואול-טשאנסקא 65 ליקווידירט א פאבריקעל פון פאלשע זלאטעס, וועלכע זיינען א סך פערשפרייט געווארען אין לאדז.

דאס פאבריקעל איז געווען איינסטאלירט אין דער וואוינונג פון ישעיה גאלדבערג (וואול-טשאנסקא 65), און מ'האט דארט געפונען 235 פאלשע זלאטובקעס און א גאנצע מאשינעריע צו ארבייטען ס'פרטיקעל, וואס שטייט נאך גאר גישקשה...

עס זיינען דערביי ארעסטירט געווארען: יהושע גאלדבערג, יצחק בערענבליט, בערעל בערענבליט און פייגע ליטמאן.

די פרטים פון דער אויספארשונג ווערען גע-האלטען בסוד.

זאל „פילהארמאניע“
נארוטאוויטשא 20, טעל. 213-84.

נאר געציילטע גאסטשפילן פון טעאטער
„אראראט“
קינסטל. אנפ. משה בראדערזאן.

לעצטע טעג פון גרויסען לאך-מאנטאזש א. נ.
א געלעכטער אין א זייט...

די שענסטע נומערן פון 30 פראגראמען, רעזשיסירט פון ש. דזשיגאן און י. שומאכער
מוזיק-לייטונג: ה. רובין
בינע-לייטונג: ב. שווארצשטיין
אדמ. לייטונג: מ. האן
קאנפערענסיער: וול. גאדיק

היינט, זונטאג — 2 פארשטעלונגען 9.15 אוונט און 12 פארמיטאג
גרויסע פאלקס-פארשטעלונג
איינהייטליכע פרייזען
(דער גאנצער פארטער 1 זל.
(דער גאנצער באלקאן 50 גר.
בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע.

ביי פערגרעבערטע מאגען, דארם-נערוונגען, שטוהל-פערהאלטונג ווירקט שוין א גלאז נאטירליך ביטערוואסער

Franciszka Józefa

זיכער, שנעל און אנגענעהם. פרעגט דאקטוירים.

צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד אפ-טעטשנעס.

אין „אראראט“

גייט דער „געלעכטער אין א זייט“ נאך עטליכע טעג

די לעצטע טעאטער-סענסאציע אין לאדז איז בלי ספק דער איצטיגער שלאגער-פראגראם פון „אראראט“ א. נ. „א געלעכטער אין א זייט“, וואס האט א שטורמישען ערפאלג.

דער פראגראם וועט אבער גיין נאך עטליכע טעג, ווייל עס ווערט איצט געגרייט דער פול-שטענדיג - נייער פראגראם א. נ. „לכבוד דעם הייליגען בים-באם“, מיט וועלכען דער „אראראט“ וועט אנהויבען דעם נייעם סעזאן אין דעם ווארשאווער „נאוואשטשי“-טעאטער.

די פרעמיערע וועט נאך די וואך געוויזען ווערען אין לאדז, און דעריבער איז אויסגעבליבען בלויז עטליכע טעג נאך צו זעהן און ענטציקען זיך מיט דעם איצטיגען פראגראם „א געלעכטער אין א זייט“...

ראדיא-פראגראם

זונטאג, ד. 26-טען אויגוסט 1934

8,35 גראמאפאן, 8,38 גימנאסטיק, 8,53 גראמאפאן, 9,05 פריהמארגען-ידיעות, 9,10 גראמאפאן, 9,20 הויזווירטשאפט, 9,25 גראמאפאן, 10 גאטעסדינסט, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,03 ידיעות, 12,10 מוזיק. פריהמארגען, 1,10 קאנצערט, 1,45 רעפעראט, 2 פוילישע פאלקס-מוזיק, 3 רעפעראט, 3,15 גראמאפאן, 3,45 רעפעראט פון לאדזער רעגירונגס-קאמיסאר אינזש. וואיצעוואדזקי, 4 קאנצערט, 5,10 גראמאפאן, 5,50 סוף פון די ראווערען-געיעגען „בערלין–ווארשא“, 6,15 קאנצערט, 6,45 ליטעראריש פערטפלשעה, 7 פערשידענעס, 7,10 ספארט-ידיעות פון לאדז, 7,15 קאנצערט, 8 „נעקליבענע גפדאנקען“, 8,02 פעליעטאן, 8,12 קאנצערט, 8,50 אוונט-ידיעות, 9 טראנסמיסיע פון גדיניע, 10 פאסט-קעסטעל, 10,15 ספארט-ידיעות פון די פוילישע ראדיא-סטאציעס, 10,30 גראמאפאן, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11,05 טאנץ-מוזיק.

■ ■ ■ ■

פון אויסלאנד

11,20 וויען — סימפ. קאנצערט, 8,45 מיילאנד — אפערעטקע, 9 פאריז–אפערע „טאסקא“.

Dr. med. Trepman
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויך אלע ארט אנאליזן
נעהמט אן פון 8–12 און פון 5–9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 8–1. בעזונדער'ע ווארטע-זאל פאר פרויען.

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

199

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער היטלער צייט

— און פאר מיר וואלסטו דעם דאזיגען קרבן געקענט ברענגען? האט היינריך פלוצלונג א פרעג געטון.

צילקע איז געווען אזוי איבערראשט אז זי האט אין ערשטען מאמענט נישט געוואוסט וואס זי זאל ענטפערען.

— איך קען דאך דיך גארנישט. איך האב דאך מיט דיר שוין נישט גערעדט און דיך שוין נישט געזעהען אזויפיל יאהרען, אויב דיר איז ליב פון מיר חוזק צו מאכען לאך איך זיך אויס פון דיר, דאס וואס איך האב געזאגט מיין איך זעהר ערנסט.

צילקע האט פערדעכטיג אנגעקוקט היינריכן, צי מיינט ער דאס אלץ ערנסט, אדער מאכט ער ווירקליך חוזק פון א פארוויינצער מיידעל? היינריכס פנים האט אבער עדות געזאגט אז איהם איז איצט נישט צו שפאסען, דעריבער האט זי נאך מעהר זיך געוואונדערט צוליב היינריכס אופן פון רעדען.

— הענעך. האט צילקע אנגעהויבען צו רעדען און אין איהר האט זיך געפיהלט א ציטערדיגע שטימונג, וואס איז זיכער געווען דאס ערשטע מאל אין איהר לעבען. דו ווילסט חתונה האבען מיט מיר?

— יא, צילקע, איך בין ענטשלאסען.

— אפער צוליב וואס? וואס וועט דיין מאמע זאגען?

— גארנישט וועט זי זאגען. זי וועט זיין זיכער פערלאזען אין דער הינגיבט אויף מיין מיינונג און בשלימות.

— אבער הענעך, איך ווייס וואס איך זאל דיר ענטפערען, כ'האלט אז דו ביזט א געלערנטער און רייכער מענש און וועסט זיך נישט קענען איינלעבען מיט אזא ווילדער חיה ווי אלע רופען מיך.

— איך האב דיר שוין געזאגט אז איך בין נישט רייך און דערצו בין איך נאך שטארק אומגליקליך.

— איך ווייס נישט וואס איז אזויבס דאס איז אומגליק. ביז מען שטארבט ווייסט מען נישט וואס מיר זאלען אנרופען אומגליק. הענעך זאג מיר דעם גאנצען אמת, אז איך זאל דיר קענען געבען א קלארען ענטפער אז איך זאל נישט דארפען דערדען און מאכען השערות וועגען א געהיימנישפולען ענין.

— ביזט גערעכט, צילקע, איך וועל דיר דערצעהלען אלץ. דעם גאנצען אמת, און דאן וועסטו דערצידידען.

צילקע האט נאך אלץ נישט פערלוירען פון איהר פרעהליכקייט. זי האט אויפמערקזאם אויסגעהערט היינריכן, וועלכער האט גארנישט פערהוילען פון צילקען, ער האט איהר דערצעהלט, מיט דער גרעסטער ערנסטקייט אלץ וואס האט מיט איהם פאסירט, ער האט מיט איהר גערעדט אזוי ווי מיט א מענשען וועלכער איז בעהאוונט אין לעבען, וועלכער וואלט געקענט געפינען אנ'אויסוועג צו א פערצווייפעלטער לאגע. צילקע האט געהערט און איהר פרעהליכקייט האט אנגעהויבען איינצוגיין צו פערשווינדען און זי איז געווארען ערנסט, זעהר ערנסט, אז דאס ערשטע מאל אין איהר לעבען האבען זיך אין די ווינקלען פון איהרע אויגען געוויזען צוויי גרויסע טרעהרען...

קאפיטעל 26

מ'האט ארגאניזירט אנ'אקציע

קאן איז נישט ענטלאפען, ווי די גרעפין העלדארף האט דאס געוואלט. טעג איז קאן געזעסען אין צימער, וועלכעס איז איהם אפגעגעבען געווארען דורך דער גרעפין און איהר דינער. קאן האט רוהיג אדורכגעהאלטען די צייט ווען ס'איז פארגעקומען די גרויסע אבלאווע ספעציעל צוליב זיין „כבוד“ וועגען, ער איז געווען צוגעגרייט אויף אלעם. צי די בלוט-הינד וועלען איהם כאפען, ארעסטירען און דעמאלט איז זיין לעבען גארנישט מעהר ווערט, אדער וועט זיך איהם דאס איצט איינגעבען אויסצומיידען, ער האט נאך דעריווייל נישט געטראכט וועגען דעם וואס ס'וועט זיין באכוועם ווי ער וועט גליקליך אויסמיידען דעם נייעם ארעסט: ער האט ערשט אנגעהויבען צו טראכטען וועגען דעם ווען צו איהם איז אריינגעקומען די גרעפין העלדארפס דינער רודאלף און האט געזאגט:

— דערווייל דראהט אייך נישט קיין שום געפאהר. איך האב היינט אויסגעפארשט די גאנצע געגענד, קיינער זוכט אייך נישט מעהר. זעהט אויס, אז זיי זיינען איבערצייגט אז איהר געפינט זיך מעהר נישט אין דער דאזיגער געגענד.

— און וואס זאל איך ווייטער טון? האט קאן געפרעגט גלאט אזוי ווייל ר'האט דאך נישט געוואוסט צי ער וועט האלטען די עצה פון רודאלפן צי נישט. די גרעפין האט שוין צוגעגרייט איער צו טלויפען פון דאנען קיין אויסלאנד. איך האב שוין פאר אייך אלע דאקומענטען.

— א גרויסען דאנק דער גרעפין און איך אויך פאר אלעם וואס איהר האט פאר מיר געטון

— איך האב דאס געטון מיט דעם גרעסטען פערגעניגען און סאטיספאקציע, אבער איך קען מיר נישט פערטייטשען פארוואס די גרעפין העלדארף האט זיך אזוי פעראינטערעסירט מיט אייער גורל?

— דאס איז גארנישט אזוי ווילד, הער רודאלף, איהר וועט זיך וועגען דעם אמאל דערוויסען. איך האב מעגליך אנגעווענדעט אביסעל טעראר און שאנטאזש בנוגע דער גרעפין אבער איך האב געהאט אביסעל רעכט דערצו.

רודאלף האט נישט געוואלט פרעגען. ער איז געווען זיכער, אז אויב די גרעפין האט אזויפיל רירקירט פאר דעם דאזיגען יודישען יונגענמאן, איז דאס נישט אומזיסט, נאר זי האט שטארקע פערפליכטונגען בנוגע איהם.

קאן האט צוגענומען די דאקומענטען, וועלכע די גרעפין האט איהם צוגעשיקט, האט זיי גענוי איבערגעקוקט און זיך איבערצייגט אז ער קען מיט די דאזיגע דאקומענטען גאנץ דרייסט רייזען וואו-אהין ער וויל באר, ווייל ס'זעהט אויס, אז די גרעפין האט שטארקע פערבינדונגען אין די מאסגעבענדע קרייזען ווען זי האט געקענט ארויסבעקומען אזעלכע אויטענטישע דאקומענטען.

אבער צי האט שוין קאן זיך געהאט דעצידירט צו ענטלויפען פון דייטשלאנד? בשום אופן נאך נישט. ער האט בעשלאסען צו געפינען די ענטשפרעכענדע סביבה וואו ס'איז שוין רייף געווארען דער געדאנק אנצוהויבען דעם קאמף מיט דעם באנדיטיזם. קאן האט נישט געטראכט וועגען קיין פאליטישען קאמף, נישט וועגען קיין לאזונגען און פרינציפען, נאר וועגען א ריינעם פיזישען קאמף, וועגען א ברוטאלער מלחמה מיט דעם גרויזאמען שונא, וועגען א קאמף אויף רעוואלווערן, מעסערס, און הענד, צו אזא אקציע האט קאן געדארפט האבען אנ'ענטשפרעכענדע צאהל מענשען, אזעלכע ווי ער: אומערשראקענע, דרייסטע און פרימיטיווע, די וועלכע פערשטעהען אז פאר א קלאפ דארף מען צוריקגעבען א קלאפ.

(פארטזעצונג קומט).

תשובה אויף דער רעוויזיאָניסטישער שלום־ווענדונג

ערקלערונג פון דער א"י'דיגער אַרבייטער־פּאַרטיי

ירושלים, (יט"א). די ארץ־ישראלדיגע אַרבייטער־פאַרטיי (מ.פ.א.י.) האָט פערעפענטליכט אַן ערקלערונג, וואָס ווערט פערשטאַנען אַלס אַן ענטפער אויף דער ווענדונג פון רעוויזיאָניסטישען וועלט־פערבאַנד מכח אַ „רונדען טיש־קאָנפערענץ" וועגען שאַפען אַ „מאָדוס־וויווענדי" צווישען די שטרייטענדע פאַרטייען.

די ערקלערונג פון מ.פ.א.י. וואָס רעכענט אויס צום סוף אַ רייה קאָנקרעטע בעדינגונגען, לויטעט ווי פאָלגט:

זינט עס בעשטעהט דער ציוניזם האָבען מיר נאָך נישט געהאַט אַזעלכע טעג ווי איצט, וואָס אויפבוי און צושטערונג געהען האַנד ביי האַנד, טעג פון וואוקס און פון פערלירען אין דער זעלבער צייט. טעג, וואָס ווייזען אונז אונגעהויערע אויפבוי־מעגליכקייטען און וואָס ענטפלעקען שרעקליכע סכנות פון צעשטערונג.

די אָנשטרענגונגען פון צוויי דורות ציוניזם זענען נישט געווען אומזיסט, דער יודישער ישוב האָט זיך איינגעוואָרצעלט אין לאַנד. ער איז געוואָרען אַן'ענטשיידענדיגע קראַפט, וואָס קיין שום שונא איז נישט בכח זי מבטל צו זיין. מיר זענען זוכה געווען צו זעהען, ווי דאָס לאַנד ווערט אַ שוץ און אַ מקום מקלט פאַר צעהנדליגער טויזענדער גערודפטע יודען, וואָס ראַטעווען זיך אַהער. דאָס, וואָס איז ביז איצט געשאַפען געוואָרען, קען שוין דינען אַלס באַזיס פאַר אַ פערשטאַרקטען פערנעהם פון אויפבוי פאַר אַ בענייאונג פון פאָליטישע און קאָלאָניזאַטאָרישע אָנשטרענגונגען, פאַר דער פערברייטערונג פון דער עליה־מעגליכקייט, וואָס זאָל שטעהען אין איינקלאַנג מיט דער גרויסער און אַלץ וואַקסענדיגער יודישער נויט, און מיט וואוקס פון די זיך אַלץ מעהר און מעהר ענטפלעקענדע פערבאָרגענע מעגליכקייטען פון לאַנד.

און פון דער אַנדערער זייט: עס ווערען צוטרייסעלט די יסודות פון אונזער לעבען, עס ווערט אַלץ מעהר און מעהר אַרויסגעשטויסען די יודישע אַרבייט — דער יסוד און דער וואָרצעל פון אַ געזונדען ישוב און פון אַ מאַסען־עליה. די קללה פון אַ גלותדיגער עקזיסטענץ לויערט אויף אונז אין לאַנד און דראָהט צונישט צו מאַכען דעם אויפבוי פון דרייסיג יאָהר חלוצישע אָנשטרענגונגען. עס לויערט אויף אונז די געפאַהר, מיר זאָלען אויך דאָ אין א"י פערוואַנדעלט ווערען אין אַן'אַרבייטס־לאָזען און באָדענלאָזען פאָלק, אין אַ פאָלק אָהן אַ הימאַט. עס האַלט העדביי, אַז מיר זאָלען פערפליצט ווערען פון אַ מבול פרעמדער ביליגער אַרבייט פון די שכנותדיגע לענדער. די דאָזיגע איינוואַנדערונג וואָס האָט זיך ווי אַ שטורם אַ לאָז געטאָן אויף ארץ־ישראל איז עלול צו פערניכטען אַלע דערגרייכונגען פון ציוניזם, די דערגרייכונגען פון אַרבייטס־מענשען און פון דער ווירטשאַפט, און זייערע פאָליטישע פאָזיציעס אינאיינעם מיט אונזער פראָצענטועלען אַנטייל אין דער אַלגעמיינער בעפעלקערונג. דער ישוב, וואָס ווערט היינט בעהערשט דורך פרעמדער אַרבייט, וועט זיך מאַגען בויגען אונטערן יאָך פון אַ פאָליטיק, וואָס וועט זיין פיינדליך צו אונז, און אויב מיר ווילען זיך נישט אונטערגעבען, האָבען מיר באַר איין אויסוועג: פיהרען אַ האַרטנעקיגען קאַמף פאַרן גורל פון דער יודישער אַרבייט. פון דער עליה, פון אונזער פאָליטישען קיום.

אָבער דער איגערליכער מצב אין ישוב און אין ציוניזם איז גראָד דער היפוך פון דעם, וואָס עס פאָדערט די איצטיגע שעה, וואָס עס פאָדערט זיך, בכדי מיר זאָלען קענען גובר זיין די דראָהענדיגע סכנות און אויסנוצען אַלע מעגליכקייטען, וואָס וואַרטען אויף אונז.

דער גאַנג פון דער ציוניסטישער פערווירקליכונג פאָדערט אַ געמיינזאַמע טעטיגקייט פון אַלע גרופען און קלאַסען אין ישוב און אין ציוניזם, די דאָזיגע געמיינזאַמע טעטיגקייט דאַרף נישט מבטל מאַכען אָדער פערווישען די חלוקי דעות און געגענזאַצען, פון אינטערעסען פון ריכטונגען און קלאַסען וועלכע זענען פאַראַן אין ישוב און אין גאַנצען פאָלק. עס זענען אָבער בשום אופן נישט דערלאָזבאַר קיין פסולע קאַמפס־מיטלען, וואָס זענען עלול הרוב צו מאַכען דעם געמיינזאַמען באָדען פון אונזער לעבען אין לאַנד, וואָס קאָנען הרוב מאַכען די גאַנצקייט פון דער ציוניסטישער בעוועגונג און איהר אַרבייטס־פעהיגקייט כלפי־פנים און כלפי־חוץ, וואָס דערפיהרען דעם קאַמף פון ריכטונגען און גרופען צו אַ קייט פון „ברעכען" באָיקאָט און בירגער־קריג.

די דאָזיגע נאַציאָנאַלע געמיינזאַמקייט, וואָס איז דער יסוד פון דער ציוניסטישער בעוועגונג צעפאַלט זיך פאַר אונזערע אויגען. עס איז פראָקלאַמירט געוואָרען די אויפשטעלונג פון אַן'אָרגאַניזאַציע וואָס קאָנקורירט מיט דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, גראָבט אונטער דער אַנערקענטע פאַליטישער פאַרשטעהערשאַפט פון יודישע פאָלק, עס ווערען באָיקאָטירט די ציוניסטישע פאָנדען און זייערע שליחים ווערען פיזיש אָנגעגריפען אין פערשידענע לענדער דורך בריונים־„פאַטריאָטען".

געגען דער זעלבסטפערוואַלטונג פון ישוב זענען אויפגעשטאַנען צושטערער און שפאַלטער. עס האָבען זיך געפונען אַזעלכע, וואָס גראָבען אונטער די גאַנצקייט און איינציגקייט פון דער „כנסת־ישראל". די נאַציאָנאַלע דיסציפלין, וואָס ווערט פערהערליכט און בעזונגען פאַר די מאַסען אין גלות, ווערט דאָ אין ארץ־ישראל אָפען און רשעות'דיג געטראָטען מיט די פיס, און די העלדען פון „ברעכען" פערמעסטען זיך צוצושטערען די „הסתדרות העובדים", דעם דאָזיגען שאַפענדען כח, וואָס איז דער גרעסטער, דער סאַמע פעסטער און צעמענטירטער אין דער ציוניסטישער בעוועגונג, שטרייק־ברעכעריי איז דערהויבען געוואָרען צו דער מדרגה פון אַ „נאַציאָנאַלער מצוה", די גרעסטע שאַפונג פון אַ חלוצישען דור, פון אַ דור, וואָס האָט ערהאָבערט די אַרבייטס־פאָזיציעס, אויסגעלעזט דעם באָדען, בעזעצט וויסטענישען, אויפגעשטעלט די אַרבייטענדיגע לאַנדווירטשאַפט, וואָס האָט אויסגעטראָגען אויף זייערע פלייצעס דעם „השומר" און די הגנה, וואָס קעמפט פאַר דער עליה און בירט צו אין חלוצישע וועגן, וואָס האָט געבראַכט צו דער ווידעראויפלעבונג פון דער העבראַאישער שפראַך און ליטעראַטור, וואָס האָט אויסגעגליכט דעם רוקען פון דעם אַרבייטענדען מענשען און טראָגט די בשורה פון דער פאָלקאָמענער פאָלקס־דערלייזונג — די דאָזיגע שאַפונג דינט אַלס ציל פאַר גיפטיגע פיילען, פאַר אַ סיסטעמאַטישער העצע געגען די מענער פון דער הסתדרות.

מיט אַלע מיטלען פון „פונאַנדערבלאָזען" „הייליגען ליגען", ווערט פערמיאוסט דער נאָמען פון די חלוצים פון פאָלק. בריונישע מעשים, מיקרישע אַגיטאַציע, אַטענטאַטען אויף פיהרער, אָט דאָס איז די שיטה, מיט וועלכער עס פיהרט זיך דער קאַמף געגען דער אַרבייטער־בעוועגונג, דער קאַמף פון מיינונגען און אינטערעסען אין ישוב און אין ציוניזם איז פערוואַנדעלט געוואָרען אין אַ מיקרישער מלחמה, פאַר וועלכער עס זענען כשר אַלע מיטלען און עס איז געהייליגט יעדער פערברעכען, אויב נאָר ער העלפט מיט דער אַרבייט פון „ברעכען".

דער אָנגריף פון צושטערען און בריונישער העצע האָט זיך אָנגעשטויסען אין אַ גראַניט־שטיין. די אַרבייטער־בעוועגונג האָט געהערט דעם שטורם פון פערניכטונג, וואָס איז אַרויסגערופען געוואָרען געגען איהר. זי האָט געזעהען די קרבנות. וואָס ווערען געבראַכט דעם בריונישען מולך און צווישען זיי — דעם טייערען קרבן, וואָס וועט קיינמאָל נישט פערגעסען ווערען, זי האָט זיך נישט אָפגעשראָקען און וועט זיך נישט אָפשרעקען. זי האָט אויפגענומען דעם קאַמף, וואָס מען האָט איהר אויפגעצוואונגען. זי פערטיידיגט זיך און וועט אויך ווייטער פערטיידיגען זיך אין איהר היסטאָרישער שליחות מיט איהר גאַנצען כח און מיט דער גאַנצער קראַפט פון איהר איבערצייגונג, זי וועט אויך ווייטער האַלטען הויך די פאָהן פון אַרבייט, וואָס זי האָט אויפגעהויבען מיט דרייסיג יאָהר צוריק אין ישוב און אין ציוניזם, און וועט זי, ווי ביז איצט, טראָגען מיט מוט און מיט גלויבען. די אַרבייטער־בעוועגונג גלויבט אין איהר גערעכטיגקייט און אין איהר כח. זי וועט נישט לאָזען אויפהעצען און צוברעכען.

איז דען באמת בגזר געוואָרען אויף דער אַרבייטער־בעוועגונג זי זאָל צושטויבען איהרע טייערע שאַפונגס־כוחות אין דעם פערטיידיגונגס־קאַמף געגען בריונישע אָנגריפען? איז באמת בעשערט דער ציוניסטישער בעוועגונג, זי זאָל ווערען צו שאַנד און צו שפּאָט? איז עס באמת אַ פּלאָג פון שיקזאַל פון וועלכען מען קען זיך נישט ראַטעווען? איז דען באמת נישט מעגליך כל־זמן עס איז נאָך נישט צו שפּעט צו בעפרייען אונזער לעבען פון די סכנות פון געוואַלד־מעשים און בריונות, הגם עס בעשטעהן געגענזאַצען פון מיינונגען און אינטערעסען פון פערשידענע קרייזען אויפן עקאָנאָמישען, פּאָליטישען און געזעלשאַפטליכען געביט. איז דען נישטאָ קיין שום מעגליכקייט איינצוצוימען דעם פּאַרטיי־קאַמף אין קולטורעלע ראַהמען פון אַ געאָרדנעטער געזעלשאַפט?

די ארץ־ישראלדיגע אַרבייטער־פּאַרטיי ווענדעט זיך איצט צו אַלעמען, וועמען עס איז טייער דער גורל פון ישוב און פון ציוניזם מיט אַ רוף פון שלום און אמת.

די א"י אַרבייטער פּאַרטיי לעגט פאָר די יסודות פון אַ הסכם וואָס בעצוועקט אויסצוואָרצלען פון ישוב און פון ציוניזם, אָהן שום פשרה און אָהן שום רעשטען, געוואַלד־מעשים און בריונות און אַלע זייערע פאָרמען און ענטפלעקונגען, צו פערטרייבען פון די תחומים פון ציוניסטישען וויכוח יעדע ביזוויליגע העצע געגען פּערזאָנען און געגען פּאַרטייען, בישט צו דערלאָזען קיין שום פּרובען פון „ברעכען" אין קיין שום פאָרם.

די א"י'דיגע אַרבייטער־פּאַרטיי לעגט פאַר אַלע אמתדיגע בויער פון לאַנד און אַלע טרייע טרעגער פון דער בעוועגונג אַ הסכם אין ישוב און אין ציוניזם, וואָס זאָל בעשטימען די געאָרדנעטע און נאָרמאַלע בעציהונגען צווישען אַרבייטער און אַרבייטס־געבער, וואָס זאָל זיכערען חברשע בעציהונגען צווישען אַרבייטער און אַרבייטער פון פערשידענע פּאַרטייען און איבערצייגונגען, וואָס זאָל פערפעסטיגען די אָרגאַניזאַציאָנעלע גאַנצקייט פון ישוב און זאָל זיכערען די פולע אַרבייטס־פעהיגקייט און די נאַציאָנאַלע פּרעראָגאַטיווען פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע כלפי־חוץ און כלפי־פנים, נישט אָפּריהרענדיג דערביי די פרייהייט פון וויכוח און פון אידעאָלאָגישע ריכטונגען פון פערשידענע גרופען און פּאַרטייען.

די א"י'דיגע אַרבייטער־פּאַרטיי האַלט די פאָלגענדע פּרינציפּען אַלס דעם יסוד פון געאָרדנעטע בעציהונגען אין ישוב און אין ציוניזם:

א) די בעציהונגען צווישען אַרבייטער און אַרבייטס־געבער ווערען בעשטימט אויפן יסוד פון אַלגעמיינער צושטימונג צו 3 פּרינציפּען:

1. יודישע אַרבייט, פולע סאָלידאַרישקייט אין דער פערטיידיגונג פון יודישען אַרבייטער געגען אַרויסשטויסונג און באָיקאָט.

2. פולע און גלייכע רעכט אויף אַרבייט פון יעדען יודישען אַרבייטער, גערעכטע אַרבייטס־פערטיילונג צווישען אַלע אַרבייטענדע, אָהן אונטערשיד פון פּאַרטיי, ריכטונג און עדה, דורך איין אַלגעמיינעם אַרבייטס־ביוראָ (לשכת עבודה).

3. אָרגאַניזירטער שוץ פון אָנשטענדיגע אַרבייטס־בעדינגונגען און געאָרדנעטע בעציהונגען מיט די אַרבייטס־געבער, די אַרבייטער ענינים ווערען אָנגעפיהרט דורך איין אַלגעמיינע אַרבייטער־אָרגאַניזאַציע, כל־זמן עס בעשטעהן איניגע אָרגאַניזאַציעס, לויט אַ הסכם צווישען די פערשידענע אַרבייטער־קערפּערשאַפטען (לויטן מוסטער פון דעם אָפּמאַך וואָס בעשטעהט צווישען דער הסתדרות און דעם „הפועל המזרחי").

ב) די בעציהונגען צווישען אַרבייטער און אַרבייטס־געבער באַזירען זיך אויף

1. אָרגאַניזירטער אַרבייט, 2. אָנשטענדיגע אַרבייטס־בעדינגונגען, 3. בוררות אין פאַל פון אַ קאָנפליקט.

ג) די בעציהונגען אין ישוב באַזירען זיך אויף:

1. דער איינציגקייט פון כנסת ישראל, 2. גלייכע רעכט פון אַלע מיטגלידער פון דער כנסת. 3. טרייע דורכפיהרונג פון די פליכטען, וואָס ווערען אַרויפגעלעגט דורך דער כנסת.

ד) די אָנגעהעריגקייט צו דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע פאָדערט אַלס פאָר־בעדינגונג עס זאָל אָנערקענט ווערען:

1. די גאַנצקייט פון דער אָרגאַניזאַציע און איהר העכסטע פּרעראָגאַטיווע איבער אַלע טיילען פון דער בעוועגונג און אַלע ציוניסטישע פּראָגען.

2. גלייכע רעכט און גלייכע פליכטען פאַר יעדען מיטגליד פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

3. פרייהייט פון דיסקוסיע, פּראָפּאַגאַנדע און קריטיק פאַר אַלע גרופען און פּאַרטייען.

4. אַקציע־דיסציפּלין בנוגע אַלע בעשלוסען פון די קאָמפּעטענטע אינשטאַנצען פון דער אָרגאַניזאַציע.

5. טרייהייט צו די ציוניסטישע פאָנדען.

אין דער איצטיגער גרויסער און שווערער שעה האַלט די א"י'דיגע אַרבייטער־פּאַרטיי פאַר דרינגענד נויטיג די פעראייניגונג פון אַלע קאָנסטרוקטיווע און פעראַנטוואָרטליכע כוחות אין ישוב און אין ציוניזם אויפן יסוד פון אַ געמיינזאַמען אַרבייטס־פּראָגראַם און אחריות.

דער אויפרוף איז אונטערגעשריבען דורך דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון דער ארץ־ישראלדיגער אַרבייטער־פּאַרטיי.

MAOK
TĘPI ROBACTWO

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער־שוואַכע־בעהאַנדלונג און מעסטעלע בעראַטונג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 בייטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעמשיצנע־פּרייזען.

ראַטעוועט אייער געזונד
קראַנקע אויף רופּטורעז (בראָך־קראַנקהייטען)
ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל־גומי־באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים בראָך־קראַנקהייטען (רופּטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אַראָפּלאָזען זיך פון מאַגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספּעציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע בויך־באַנדאַזשען.
אויף אויסגעקרימטע רוקען־ביין (הויקערס) אָרטאָפּעדישע הייל־גאָרסעטן אויף ביינער־שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָפּעדישע הייל־אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.
ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס־מאָדעלען, אויף זשילאַקעס.
— גומי־זאָקן לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס
ספּעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל־אָרטאָפּעדיע
Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג
לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)
(פּראָנט פּאַרטער), טעל. 177-09 נעהנט פון לאָדזער פאַבריקס־באַהנהויף
בעמערקונג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איזאומבעדינגט נויטיג.
צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק־בריף.
(אין זגערזש אויף טלאָמאַצקאַ 2 № און 4 № אייגענע הייזער)

פּיגולקעס קאַווינאַ
(CAUVINA)
זיינען דאָס ווירקזאַמסטע, די אַנגענעהמסטע און ביליגסטע אָפּפיהרונגס־מיטעל
פּרייז פון אַ שאַכטעל, וואָס ענטהאַלט 30 פּיגולקעס 2.35 זל.
צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען.

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
62 פּיעטריקאָווער 62
אָן נעהמט אָן פון 9.30 ביז 10.30 פאַרמיטאָג
און פון 4—6 נאָכמ.
ספּעצ. האַרץ־קראַנקהייטען

Dr. HELLER
ספּעצ. פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער־שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָוונט,
זונטאָג פון 11–2 מיטאָג.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.
אונבעמיטעלטע — לעמשניצע־פּרייזן

קלאַנג־קינאָ
CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

היינט פּרעזענטירען מיר אַ פילם פון דער שלאַגער־סעריע Metro Goldwin Meyer א. נ.
„פּאַסירונגען אין האַלבער נאַכט"
אין די הויפּט־ראָלען: Loreta Jänig און Ricardo Cortez
אויסער'ן פּראָגראַם: קלאַנג־צוגאַבע Fox און די נייעסטע אַקטואַליטעטען פון
אָנהייב פון די סעאַנסען 4,30 שבת און יום־טוב 12 בייטאָג.

T-WO UBEZPIECZEŃ WZAJ. NA WYPADEK CHOROBY W WARSZAWIE.

Koncesjonowane przez M-wo Skarbu (L. U. U. 2751/2/34 z dnia 7 lipca 1934.

UBEZPIECZONY

leczy się u lekarza według swego uznania, otrzymuje zwrot 75% kosztów leczenia.

Po roku ubezpieczenia — rodzina otrzyma zapomogę pogrzebową.

Lekarz w kuracji niczem nie jest skrępowany — poza swoją wiedzą i sumieniem.

Składka miesięczna — zależy od wieku.

ODDZIAŁ ŁÓDZKI

UL. PIOTRKOWSKA 91.

TELEF. 232-51. ⟷ TELEF. 232-51.

Biuro czynne: 9—13 i 16—19, w dnie przedświąteczne: 9—13.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטן. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אװ. זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג. בעזונדערער װארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און וועגע-רישע קראנקהייטן (סיפיליס און טריפער), היילט מענער-שוועכע וואוינט יעצט

Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ. פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן.

Z prawami szkół państwowych Gimnazjum Żeńskie Józefa Aba

oraz **PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA**

ul. Legjonów 10, tel. 122-12

איינשרייבונגען אין די גימנאזיאל-קלאסען ווי אויך אין די פאוושעכנע שולע נעמט אן דער סעקרעטאריאט פון 10—12 נאכמ.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי אנ־אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

פאר גאלד,

בריליאנטן,

ביזשוטעריע

און לאמבארד-קוויטען צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

לעכער און געוואלדריסען אין דאמען- און אין הערן-גארדעראבען ווערען קינסט-ליך פערשטאפט, נישט צו דערקענען, אויסגעפיהרט פון בערלינער פאכלייט, צו זעהר ביליגע פרייזען. נאד-לודקא 12, אין נייעם הויז, אין דער קונסט-שטאפעריי „טיכטיגער".

א טיכטיגער יונגערמאן זוכט ארבייט אין א פאבריק אדער אלס נאכט-וועכטער פאר א גאנץ מינימאלען לוין. בעסטע רעפערענצען. אפערטען אין אדמ. אונטער „טיכטיגער".

Sprzedawcy uliczni poszukiwani Szlagierowy artykuł, wiadomość 11-go Listopada 32, m. 27

MOTORY

etektr.

OKAZYJNE używane i nowe po cenach najniższych. Przełączniki gwiazda-trójkąt i rozruszniki własnego wyrobu.

WARSZTATY REPERACYJNE, przewijanie maszyn. Instalacje maszyn.

Inż. J. Reicher i S-ka, Łódź

Południowa 28, tel. 21-000.

ס'זענען פערלוירען געווארען פאל-גענדע 3 וועקסלען: 1) ב. קארעק. סלופצע 100 זלאטיס צאהלבאר דעם 26/X, 2) „Konfekpol" אינאווראצלאוו 70 זל. צאהלבאר ד. 7/X, 3) מ. קאזאק, קוטנא 98 זל. צאהלבאר ד. 20/X. אלע וועקסלען ווערען ערקלערט פאר אונגילטיג. דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען נעגען בעלוינונג אפצוגעבען צו ה. מ. וויינבערג פוינאצנא 5. 3311

רעוואלוציע !!! דער רענאמירטער פריזיער-אנשטאלט י. יאקובאוויטש, פיעט-ריקאווער 60 האט בעשלאסען אויפ'ן זומער-סעזאן צו פערקלענערן די פרייזען. ראזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאפ וואשען 30 גר., עלעקטרישער מאסאזש 20 גר., ערשטקלאסיגער מאניקור 70 גר. איילט אלע מאסענווייז צו יאקובאוויטשן.

AKWIZYTORZY na terenie Łodzi i najbliższych okolic poszukiwani dla T-wa Ubezpieczeń na wypadek choroby. Wyczerpujące, tylko i wyłącznie pisemne oferty z podaniem referencji wraz z załączeniem fotografji (nie naklejonej) uprasza się kierować: Piotrkowska Nr. 91/15.

פרייע פאסטענס

ס'ווערט געזוכט א קוואליפיצירטער סוויטער-ארבייטער צו א 12-ער מאשין. איך גיב אויך ארויס צו ארבייטען אויף א 12-ער מאשין אויף לוין. זשעראמ-סקיעגא 75, וו. 13.

ס'ווערען געבריכט קוואליפיצירטע אויבערמאשינער, אונטערמאשינער און האנד-נייהערינס ביי גזשיבאווסקי, 11-ער ליסטאפאד 3. 3316

עס קען זיך מעלדען א גוטע האנד-שפולערין פון א בעסערע פאמיליע צו שפולען ביי יאכימאוויטש צעגעלניאנא 6

שפולערס (מענער) קענען זיך מעל-דען פיראמאוויטשא 11.

ראקאלען

פון זאפארט צו פערמיטען א צימער פאר א סוב-לאקאטאר צעגעלניאנא 15, וואוינונג 31. 3509

איבערציגעבען אנ'איינגעפיהרטע בודקע פון קויהלען אין צענטרום שטאט צוליב אבריוזע. צו ערפאהרן גדאנסקא 14 ביים שוסטער. 3513

צו פערדינגען א צוויי-פענסטערדיגע זוניג צימער מיט א באד-וואנע, מיט אדער אהן בעקעסטיגונג, ביים גימנאזיום-פראפעסאר, פאלודניאווע 40, וו. 45. ערפאהרען צווישען 3—6 נאכמ. 3507

Poszukuję przyzwoitej osoby kobiety do wspólnego pokoju z własną pościelą na skromnych warunkach. Odpowiedzi proszę skierować na ofertę „Pilne".

2 ענצעלנע געוועלבער מיט א גרויסע וויטטרינע פריש רעמאנטירט פאר'ן בלויזען דירה-געלד צו פערדינגען, בושע-זשינער 6, אין געוועלב.

פערשידענעס

צו בעקומען בענק אויף פלעצער צו זיצען אין שוהלען די ימים נוראים צו ביליגע פרייזן ביים טישלער, ווסכאד-ניא 47 טריפלער. 3497

Poszukuję pracy w charakterze maszynistki, kasierki lub biuralistki, ewentualnie jako ekspedjentka. Oferta sub. „A. B."

אונזער מעכאנישע

לויז-טישלעריי

אויף טראמוואיאווא 11

איז שוין טעטיג. מיר נעהמען אן יעדע טישלעריי-ארבייט אויף מאשין צו ביליגע פרייזען. טעלעפאן 184-95.

„PRACA"

פרויען-פאך-קורסען ביים פעראיין צו פערשפרייטען פאך-קענטניש צווישען יודישע פרויען

וואלטשאנסקא 21, טעל. 167-15

נעהמט אן איינשרייבונגען אויף פאלגענדע אפ-טיילונגען: 1) קונסט-שטיקעריי, 2) דאמען-שניי-דעריי צושניידען, 3) גארסעטען-פאך, 4) היטען-פוצעריי, 5) וועש-פאך — צושניידען, 6) אנדו-לאציע, 7) מאניקור.

דער סעקרעטאריאט איז טעטיג פון 9—1 און 3—7

Dr. med. N. JELENKIEWICZ

צוריקגעקעהרט

Zawadzka 23, tél. 146-75.

Dr. GAWRONSKI

Ginekolog i Położnik

przeprowadził się

na ul. Sienkiewicza 63

tel. 124-51

przyjmuje od 5—6.

pot i niemiłą jego woń

לעטשניצע

פאר ווענעריש קראנקע פון דאקטוירים ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1

טעל. 205-38

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד.

ווענעריש-קראנקע, מענערשוועכע און הויט-קראנקהייטען

אנאליזען פון בלוט און אורין

די פערהיטונגס-סטאציע

איז טעטיג א גאנצען מעת לעת

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל

א בעראטונג 3 זל.

Poradnia WENEROLOGICZNA

הויט און וועגערישע קראנקהייטען

איז געווארען איבערטראגען

אויף 2 זשעלאנא 2

(פיעטריקאווער 47)

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד, זונטאג און הגאות פון 9—2 מיטאג.

א וויזיט 3 זל.

פון 11—1 מיטאג און פון 3—4 נאכמ. נעמט אן א פרוי-דאקטאר.

KONSUM

PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.

ROKICIŃSKA 54 Dojazd Tramwajami 10 i 16

עמפפעהלט

פאר שילער פאר שילערינס

מונדירען און שול-מענטלען, וועש און שערצען, שוכווארג און שקארפעטען, שטרימף, טורניסטערס א.אז.וו.

א גרויסער אויסוואהל פון ווידזעווער סחורות

אויך אויסשליסליכער פערקויף פון

רעשטען, בראק און סעקונדע

Dyr. J.Rapaport

ברוך-קראנקע !!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז. פון דעם אין גאנץ פוילן בערימטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארען.

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-היל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. היל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערסטע לידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד היל-באנדאזשען פאר צו-ריקנעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אנגדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען גענען ארויסלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס. הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די היילבארסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מעטאדע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינד-זוכט, דימונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע, קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראק-טישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שטערצליכע פלאט-פיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! אכטונג!

אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסע-כאריך).

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

מיר האלטען פאר אונזער פליכט עפענטליך אויסצודריקען אונזער הערצליכסטען דאנק דעם בערימטען ספעציאליסט ארטאפעד. דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, אלערערשט פאר זיינע גרויסע ערנסטע מיה, וואס ער האט אנגעווענדעט צו אונזער קראנקע אויף ביינער-שווינדזוכט טעכטער'ל סטעפאניע, 9 יאהר אלט, פאר וועלכע מיר האבען אין ערגיץ נישט געקאנט געפינען קיין היילונג, און דאס קינד האט נישט געקאנט ארומגעהן. נאכדעם ווי מיר האבען זיך אין דער גרעסטער פערצווייפלונג געווענדעט צו דעם אויבענגענאנטען ספעציאליסט ארטאפעד, איז אונזער קינד באמת געווענדעט געווארען און א דאנק זיין פערדיענטען הייל-גארסעט פיהלט זיך אונזער טעכטערל זעהר גוט. אויך פאר דעם, וואס ער האט פאר אונז אויסגעפוילט אנ'-אונטערשטיצונג 200 זל. פון דער אובעזפ. ספאלעטשנא צו דעם צוועק. מיר ערקלערען עפענטליך, דאס זיינע בעמיהונגען אין אלע פעלע איז אויסערגעוועהנליך, אבער מיט גרויס ערפאלג, פאר וועלכעם מירדאנקען איהם הערצליך.

ו. און ס. ווראנסקי, עלטערן, לאדז, לוטאמיערסקא 69. 15/6 1934

פאר'ן אינהאלט און פאר מין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצובאצאהלען פאר דעם אנאנס

אבאנאמענטס-פרייז: אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. פראווינץ — 5 זל. א... אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר. ... מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפאלטען 4

אין טעקסט—40 ... 60—

זאג'ן טעקסט—12 ... 18—

פריטער דער שטארט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען ...

Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.